



Nordmalings  
kommun

# Verksamhetsplan 2025

<b>Dokumenttyp</b> Verksamhetsplan	<b>Diarienummer</b> 2024-286-141	<b>Datum för beslut</b> Kommunstyrelsen 2024-12-02 § 213
<b>För revidering ansvarar</b> Kommunchef	<b>Uppföljning och tidplan</b> Kommunchef	<b>Dokumentet gäller</b> Samtliga
<b>Dokumentet gäller till och med</b>		





## **Innehållsförteckning**

<b>1 Kommunfullmäktige .....</b>	<b>3</b>
1.1 Inledning .....	3
1.2 Kommunfullmäktiges övergripande mål.....	3
1.3 Kommunövergripande utvecklingsområden .....	5
1.4 Direktiv till verksamheterna.....	7
1.5 Resultaträkning .....	9
1.6 Investeringsredovisning Kommunen .....	11
<b>2 Allmänna utskottet/Gemensam Service.....</b>	<b>12</b>
2.1 Mål för sektorerna .....	12
2.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse.....	13
2.3 Direktiv till verksamheterna.....	15
2.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning.....	15
2.5 Ekonomiska förutsättningar .....	16
<b>3 Allmänna utskottet/Sektor samhällsbyggnad .....</b>	<b>17</b>
3.1 Mål för sektorerna .....	17
3.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse.....	18
3.3 Direktiv till verksamheterna.....	19
3.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning.....	19
3.5 Ekonomiska förutsättningar .....	20
<b>4 BoU utskottet/Sektor Utbildning.....</b>	<b>21</b>
4.1 Mål för sektorerna .....	21
4.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse.....	23
4.3 Direktiv till verksamheterna.....	26
4.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning.....	26
4.5 Ekonomiska förutsättningar .....	28
<b>5 Sociala utskottet/Sektor Omsorg.....</b>	<b>30</b>
5.1 Mål för sektorerna .....	30
5.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse.....	31
5.3 Direktiv till verksamheterna.....	33
5.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning.....	34
5.5 Ekonomiska förutsättningar .....	36



## 1 Kommunfullmäktige

### 1.1 Inledning

Kommunfullmäktige i Nordmalings kommun har fastställt ett antal verksamhetsmål. Målen är prioriterade utifrån kommunfullmäktiges resurstilldelning till verksamheterna och ska tillsammans med finansiella mål resultera i god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning råder när dom verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

Målen delas in i följande perspektiv; Medborgarnytta, hållbar samhällsutveckling, samt ekonomi.

### 1.2 Kommunfullmäktiges övergripande mål

#### **Kommunfullmäktiges övergripande mål**

##### **Perspektiv: Medborgarnytta**

**Samtliga kommunala verksamheter är till för kommunmedborgarna. I Nordmaling är det viktigt att vara lyhörd och ta tillvara på medborgarnas syn på verksamheterna. Fokus är att erbjuda verksamhet av god kvalitet till en bred målgrupp. Medborgarna ska uppfatta kommunens tjänster som lättillgängliga.**

Följande mål gäller inom perspektivet:

- Nordmaling ska vara den bästa kommunen att bo och leva i. Kommunen är trygg och tillgänglig för alla.
- Nordmalings kommun ska erbjuda god omsorg, utbildning och övrig kommunal service för att främja en god livsmiljö för hela befolkningen.
- Våra företagare ska trivas och tycka att det är enkelt att få service av kommunen. Näringslivsklimatet ska årligen upplevas positivt av företagen.

##### **Perspektiv: Hållbar samhällsutveckling**

**Hållbar samhällsutveckling innebär för Nordmaling att utvecklingen sker genom gemensamma resurser där varje enskild aktör bidrar till utveckling av kommunen. Kommunen ska uppfattas som attraktiv att bo, leva och vara verksam i.**

Följande mål gäller inom perspektivet:

- Nordmalings kommun ska utveckla "platsen" som främjar en attraktiv livsmiljö samt ett starkt näringsliv där fler arbetstillfällen skapas.
- Nordmalings kommun ska främja ekologiskt hållbar utveckling.
- Nordmalings kommun ska växa med 50 invånare per år.
- Nordmalings kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.





**Perspektiv: Ekonomi**

**En hållbar kommunal ekonomi präglas av resultat som möjliggör handlingsutrymme samt har förmåga att hantera temporära utmaningar. Den finansiella ställningen ska vara stark för att kunna möta behov avseende expansion. Den kommunala ekonomin ska präglas av ett synsätt där varje generation betalar för den service de konsumerar.**

Följande mål gäller inom perspektivet:

- Resultatet ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag.
- Resultatavvikelse verksamheterna ska vara 0 kr.
- Soliditeten ska uppgå till minst 40 %.
- Soliditet inklusive pensionsförpliktelse ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 10 %.
- Omfattning av investeringar ska motsvara nivån på avskrivningar + 1% av skatteintäkter och generella statsbidrag under en mandatperiod.
- Kommunkoncernens resultat ska årligen vara positiva.



## 1.3 Kommunövergripande utvecklingsområden

### Fokusområden

Vision 2031 klarlägger kommunens framtida målbild avseende vart vi kommer befinna oss, vilka vi är och vem vi riktar oss till. Nordmaling ska vara den bästa kommunen att bo och leva i där vi med stöd av Visionen arbetar mot denna målbild.

### Goda ekonomiska förutsättningar

Resultatutvecklingen för Nordmalings kommun har varit ogynnsam under 2023 och i inledningen av 2024. Resultatbilden har påverkats av en nettokostnadsutveckling som ökat i betydligt högre takt än tillväxten på skatteintäkterna. Nettokostnadsutvecklingen påverkas delvis av volymutveckling men även utifrån andra påverkansfaktorer. Vi ser i arbetet med verksamhetsplanen 2025 en positiv trend som skapar bättre förutsättningar för kommande år. Med nuvarande befolkningsutveckling ser vi dock behovet av ett fortsatt brett arbete för god ekonomisk hushållning.

Nordmalings kommun har behov av att stärka kostnadskontrollen för att säkerställa att resultatnivån över tid följer resultatmålen. Starka resultat är en förutsättning över tid för att kunna möta temporära utmaningar men även för att kunna bedriva en hållbar investeringstakt och därmed komma ikapp med underhållsskuld.

För att möta ett förändrat volymuppdrag över tid ställs det krav på tydliga resursfördelningsmodeller. Kommunen ser idag ett behov av modeller som fördelar resurser utifrån volym vilket innebär att volymsvängningar ska pareras i budget i god tid. På så sätt bedöms risken för snabba anpassningar undvikas.

### Bo, leva och vara verksam i Nordmaling samt förutsättningar till inflyttning.

Vision 2031 klarlägger kommunens framtida målbild avseende vart vi kommer befinna oss, vilka vi är och vem vi riktar oss till. Nordmaling ska vara den bästa kommunen att bo och leva i där vi med stöd av Visionen arbetar mot denna målbild. Vår kommun ska växa och utvecklas genom att främja en god livsmiljö och kvalitet i kommunens verksamheter.

Nordmalings kommun är, och blir en alltmer utpräglad boendekommun. Såväl tätort som landsbygdsorter erbjuder attraktiva boendemiljöer till både personer som bor i kommunen och inflyttande personer. Det finns goda förutsättningar i läge och livsmiljö där en hållbar samhällsplanering för tätort och landsbygder har utgångspunkt i ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarhetsdimensionerna. En platsattraktion är att visa på de miljömässiga och hälsofrämjande aspekterna i natur- och grönområden med tillgång till fiske, vandringsleder samt i utbudet av kultur- och föreningsaktiviteter.

Kommunens fysiska planering utformas för att främjar hälsa, trygghet med inriktning att minska resurs- och energianvändning samt klimatpåverkan. I utformningen av vägar och offentliga platser kommer trygghetsaspekten och tillgänglighet att beaktas.

Bostadsförsörjningen är viktig för att möta kommuninvånarens behov samt att främja ökad inflyttning till kommunen. Attraktiva boendemiljöer och fler bostäder ska ge förutsättningar till en befolkningsökning som kan bidra till kompetensförsörjningen hos både offentliga och privata arbetsgivare.

Tillväxt och näringslivsstrategi utgör en viktig grund för att konkretisera näringslivets perspektiv i visionen för vårt gemensamma utvecklingsarbete. Vi lägger stor vikt vid samverkan med näringslivet samt mellan och inom sektorerna. En prioritering är ett stärkt näringslivsliv som har en tydlig koppling till översiktsplanen ger förutsättningar för nya etableringar. Ett särskilt fokus kommer att riktas på rådande nuläge för terminalområdet.

Arbetet för en stärkt samhällsattraktion är prioriterat där besöks- och upplevelsenäringen har en stor



betydelse för kommunen. Vårt arbete med samverkan med olika aktörer ger förutsättningar att tillsammans med en utvecklad kommunikation och marknadsföring bidra till att fler besöker kommunen, samt en ökad inflyttning till kommunen.

### **Attraktiv arbetsgivare**

Ett hållbart arbetsliv innebär att kontinuerligt arbeta för den bästa möjliga fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Kommunen som arbetsgivare arbetar systematiskt med frågor kring friskfaktorer och arbetsmiljö.

Kommunens verksamheter ska ha en struktur som stödjer och ger förutsättningar för att uppnå målsättningar. Vi ser ledarskapet som en viktig del för utveckling av verksamheterna samt för personalens arbetsförutsättningar. Ett ledarskap som stödjer och vägleder personalen mot gemensamma mål. Inriktningen är att ge organisatoriska förutsättningar till chefer att ansvara och leda verksamheter. Det sker genom att kvalitetsutveckla, tillsätta resurser som ger rimliga förutsättningar för ledarskapet.

Arbetet med kompetensförsörjning behöver prioriteras då det är viktigt att behålla, utveckla samt rekrytera för att säkra en personalbemanning som är anpassad efter verksamhetens kompetensbehov och förutsättningar i arbetet. Den demografiska utvecklingen innebär även att vi kommer att se ett ökat volymuppdrag i framtiden inom vissa sektorer tex inom äldreomsorgen.

Viktiga framgångsfaktorer för både ledare och medarbetare är en god arbetsmiljö och kontinuerlig kompetensutveckling. Kontinuerlig kompetensutveckling inom verksamhetsområdena ska uppmuntras och utarbeta stöd för karriärvägar bör premieras för att attrahera och behålla medarbetare. Chefer och personal med ledande befattningar erbjuds utveckling i ledarskapet som en del i kompetensutvecklingen.

### **Hållbar ändamålsenlig och effektiv organisation**

Vår inriktning är en hållbar och anpassad organisation som stärker medarbetares arbete och möjlighet för samverkan. Vår målsättning för arbetet är att personalen har en gemensam bild av måluppfyllnad och medborgarnytta, samt att vi har stödjande processer som utvecklar service, kommunikation och samarbete. Vi ser kommunikationen som en viktig angelägenhet för alla delar av organisationen där den externa kommunikationen bygger på att den interna kommunikationen fungerar. Det ger förutsättningar att personal får tydliga sammanhang och stärker goda arbetsförhållanden för de anställda.

I vår roll som samhällsaktör måste vi finnas där målgrupperna är och anpassa kommunikationen till deras villkor och behov. Att aktivt nyttja möjligheter för kommunikation i vårt arbete inger förtroende från kommuninvånare och intressegrupper. Vi har en skyldighet att informera om kommunens service och verksamheter där en utveckling sker mot en tillgänglig och anpassad information som stärker medborgares upplevelse av service.

Vår kommun skapar goda förutsättningar för samhällsviktig verksamhet att stå emot samhällsstörningar i fredstid och vid höjd beredskap, verkar för att skydda kommunens medborgare samt att stärka försvarsviljan och motståndskraften i samhället.

Digitaliseringen i samhället är ett verktyg för att utveckla arbetssätt och kapacitet att hantera välfärdsuppdragen och tillhandha god service till medborgare. Den fortsatta utvecklingen av nya digitala tjänster ska ge vår personal förutsättningar att förbättra service och information till medborgare.





## 1.4 Direktiv till verksamheterna

### Förstärkning av skattemedel 2025

I budgetförslaget från kommunens ledningsgrupp ligger den stärkta finansieringen på 4,75 Mkr från 2024 till de mjuka sektorerna kvar.

Digitalisering 3,5 Mkr för planperioden.

Planberedskap med 0,4 Mkr

Fritid 0,2 Mkr.

Drift LSS boende 3,3 Mkr

Resultatutrymme (från 2 till 1%)

3,0 Mkr extra i ram till barn och utbildning.

2,1 Mkr ska gå till satsning på lägre åldrar inom förskola/förskoleklass/grundskola samt finansiera befintlig studieverkstad.

0,9 Mkr prioriteras för ökad lönespridning för lärare inom grundskolan.

3,3 Mkr i förstärkt ram till social sektor.

2,0 Mkr till äldreomsorgen för att kunna få bort varannan helg-tjänstgöring och att i möjligaste mån påbörja arbetet med att få bort även delade turer för personalen.

Prästkragens 0,6 Mkr för att stärka upp verksamhet till att omfatta verksamhet 5 dagar per vecka.

Fysioterapin med 0,7 Mkr avsett för personalförstärkning.

Förstärkning av föreningsbidragen för 2025 med 83 tkr

### Tillkommande direktiv i budget 2025

Nedbrutna mål gällande förutsättningar för ledare såsom antal medarbetare, lönebildningsstrategi samt möjliga karriärvägar. Detta för att skapa underlag för resurssättning i framtida budgetarbete.

Säkerställa finansiering av studieverkstad.

I resurssättningen ingår även medel för att finansiera utökad lönespridning. Det är även ett område som ska inbegripas som målområde i ett framtida personalpolitiskt program.

Från och med 2023 förstärktes budgeteten med 0,4 Mkr avseende vägbidrag för att möjliggöra för vägföreningar att söka medel för investeringsutgifter. Inför 2025 vill beredningen se tydliga riktlinjer gällande vägbidrag som även inbegriper kriterier hur vägbidrag för investeringsutgifter ska kunna sökas.

Från och med 2023 förstärktes även budgeten för att öka andelen närproducerade livsmedel inom måltidsverksamheten. I verksamhetsplan från och med 2025 vill man se tydligare statistik gällande närproducerade livsmedel samt svenska livsmedel.

I budget 2025 prioriteras stärkta medel till fastighetsunderhåll. I förstärkningen ingår en riktad satsning för att kunna renovera skolans lokaler för hemkunskap.





I budget 2025 prioriteras medel för att stärka planberedskap för ökat byggande.

Under 2025 uppdras till kommunstyrelsen att säkra färdigställande av LIS-områden som på sikt kan bidra till byggande och därmed ökat invånarantal.

Inför budget 2026 finns det ytterligare områden som budgetberedningen vill ta i beaktande. Utifrån kommunens arbete med beredskap och krisberedskap så ska en investeringsplan avseende kommunens beredskap tas fram till budgetarbetet inför 2026.

Vidare vill budgetberedningen inför 2026 prioritera resurser till lokalanpassningar för att kunna säkerställa skärmtak till större andel av kommunens leasingbilsflotta.





## 1.5 Resultaträkning

### Resultaträkning kommunen

Löpande prisnivå, MSEK	Budget 2025	Prognos 2024	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	78,8	82,0	75,0
Verksamhetens kostnader	-644,3	-635,0	-621,3
Avskrivningar	-22,8	-21,4	-20,0
<b>Verksamhetens nettokostnad</b>	<b>-588,3</b>	<b>-574,4</b>	<b>-566,3</b>
Skatteintäkter	393,0	382,5	380,5
Generella statsbidrag och utjämning	205,9	209,4	194,4
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>10,6</b>	<b>17,5</b>	<b>8,6</b>
Finansiella intäkter	0,1	0,4	0,1
Finansiella kostnader	-4,7	-3,0	-3,0
<b>Resultat efter finansiella kostnader</b>	<b>6,0</b>	<b>14,9</b>	<b>5,7</b>
<b>ÅRETS RESULTAT</b>	<b>6,0</b>	<b>14,9</b>	<b>5,7</b>

### Intäkter och kostnader

Resultatbudgeten avseende 2025 har en resultatnivå på 6,0 Mkr vilket motsvarar ett resultat på 1,0 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det innebär en fortsatt sänkning av resultatnivån vilket avviker från det finansiella målet om 2,0 procent resultat. En osäkerhet kring det ekonomiska läget gör att handlingsberedskap avseende prioriteringar i verksamhetsplanen är nödvändigt om det ekonomiska förutsättningarna förändras.

Resultatbudgeten innehåller de för tidpunkten kända kostnaderna och intäkterna som är en effekt av beslutat verksamhet. I resultaträkningen har effekten av kommunens investeringsverksamhet tagits med både vad det gäller avskrivningseffekt men även effekten av investeringsbidrag.

En direkt utmaning i kommunens budget är att 2025 år budget baseras på 7 050 invånare men per 1 november 2024 var invånarantalet enbart 6 990. Det innebär minskade intäkter avseende skatteintäkter och utjämningsbidrag.



### Verksamhetsplan per programnivå

Löpande prisnivå, MSEK	Budget 2025	Prognos 2024	Budget 2024
Gemensam verksamhet	31,7	25,7	26,8
Politisk verksamhet	5,4	5,3	5,3
Infrastruktur och skydd	38,0	38,7	36,7
Kultur och fritid	22,2	21,3	20,9
Pedagogisk verksamhet	225,6	213,2	217,2
Vård- och omsorg samt IFO	246,1	243,6	233,7
Särskilt riktade insatser	5,0	4,9	6,0
Affärsverksamhet	8,9	7,6	7,7
Gemensamma kostnader/intäkter	5,9	14,1	12,1
<b>Verksamhetens nettokostnad</b>	<b>588,3</b>	<b>574,4</b>	<b>566,3</b>
<b>Skattemedel</b>	<b>-598,9</b>	<b>-591,9</b>	<b>-575,0</b>
<b>Finansnetto</b>	<b>4,6</b>	<b>2,6</b>	<b>2,9</b>
<b>Resultat</b>	<b>6,0</b>	<b>14,9</b>	<b>5,7</b>

### Tilldelade skattemedel

Föreslagen ramfördelning av skattemedel till verksamheterna 2025 har sin utgångspunkt i ramfördelningen 2024. Ramarna har räknats med en generell indexkompensation på 2,5 procent. Förslaget till ramfördelning är en nettoramstilldelning. Det vill säga det skattemedelsanslag som ska finansiera beslutad verksamhet. Det innebär att effekt av eventuell förändring av riktade statsbidrag till verksamheterna måste hanteras inom befintlig skattemedelstilldelning.

I budgetförslaget från kommunens ledningsgrupp ligger den stärkta finansieringen på 4,75 Mkr från 2024 till de mjuka sektorerna kvar. Vidare rekommenderades förstärkning av medel till gemensam service för att hantera ökade kostnader avseende digitalisering. Det är ett område som omfattar hela den kommunala organisationen men där ansvaret för införandet ligger på centrala funktioner. För arbetet förstärks budgeten med 3,5 Mkr för planperioden.

Vidare föreslogs stärkt resurs för planberedskap med 0,4 Mkr, förstärkta medel till fritidsområdet med 0,2 Mkr. Slutligen prioriterades 3,3 Mkr till drift av ett nytt LSS boende. Ledningsgruppen budgetförslag bestod av ett resultatmål på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I budgetberedningens budgetförslag inkluderas ledningsgruppens prioriteringar fullt ut förutom att resultatmålet justeras till 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

I det ramutrymme som frigörs med resultatsänkningen prioriterar budgetberedningen enligt följande:

Budgetberedningen prioriterar 3,0 Mkr extra i ram till barn och utbildning. 2,1 Mkr ska gå till satsning på lägre åldrar inom förskola/förskoleklass/grundskola samt finansiera befintlig studieverkstad. Vidare ska 0,9 Mkr prioriteras för ökad lönespridning för lärare inom grundskolan. Det är ett område som synliggjorts under bland annat lönekartläggningar.

Budgetberedningen prioriterar vidare 3,3 Mkr i förstärkt ram till social sektor. Resursförstärkningen innefattar 2,0 Mkr till äldreomsorgen för att kunna få bort varannan helg-tjänstgöring och att i möjligaste mån påbörja arbetet med att få bort även delade turer för personalen. Vidare prioriteras 0,6 Mkr för att stärka upp Prästkragens verksamhet till att omfatta verksamhet 5 dagar per vecka. Slutligen prioriteras fysioterapi med 0,7 Mkr avsett för personalförstärkning.

Slutligen prioriterar beredningen ytterligare förstärkning av föreningsbidragen för 2025 med 83 tkr.



## 1.6 Investeringsredovisning Kommunen

Löpande prisnivå, MSEK	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Inventarier/utrustning gemensam service	1,0	1,0	1,0
Inventarier BU	0,5	0,5	0,5
Inventarier Soc	1,0	1,0	1,0
Inventarier/utrustning SBF	0,5	0,5	0,5
Fastigheter underhåll/komponentutbyte	17,7	10,7	10,7
Laddinfrastruktur	0,3	0,3	0,3
Lokalanpassningar	3,5	2,0	2,0
Utemiljö pedagogisk verksamhet	0,8	0,8	0,8
Infrastuktur och skydd - gator	6,0	6,0	6,0
SBF drift, fordon	2,0	-	-
Dammåtgärder Olofsfors	0,5	-	-
Mark och exploatering	-	3,0	3,0
Attraktiva utemiljöer för fysisk aktivitet	-	1,5	1,5
Sarg Norrskenshallen	1,7	-	-
<b>Skattefinansierade investeringar</b>	<b>35,5</b>	<b>27,3</b>	<b>27,3</b>
Taxefinansierade investeringar	-	-	-
<b>Summa</b>	<b>35,5</b>	<b>27,3</b>	<b>27,3</b>

Nivån på investeringsvolymen uppgår till 35,5 Mkr i budget 2025. Det är en volym som ligger något över vad det egna kassaflödet kan hantera vilket innebär att en viss upplåning är nödvändig under budgetåret. Investeringsvolymen bygger på det förslag ledningsgruppen lämnat vilket i sin tur baseras på det som låg i plan för 2025 i budget 2024.

I investeringsvolymen förstärks medel för inventarieanskaffning inom social sektor samt inom gemensam service. Vidare förstärks fastighetsunderhållet kraftigt under enskilt år för att enligt politiskt direktiv säkerställa renovering av befintliga lokaler för hemkunskap. Vidare prioriteras medel till ett antal punktinsatser under budgetåret såsom fordonsanskaffning inom samhällsbyggnadssektorn samt ny sarg i Norrskenshallen.

Inga fleråriga investeringsprojekt ligger i planerad investeringsvolym däremot ligger medelsanvisningen kvar för fortsatt årligt arbete med solceller, laddinfrastruktur samt utemiljöer inom pedagogisk verksamhet.





## 2 Allmänna utskottet/Gemensam Service

### 2.1 Mål för sektorerna

Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
Medborgarnytta	Medborgare erbjuds god samhällsservice	Att få svar / återkoppling på frågor inom 2 arbetsdagar till kommunen fungerar bra.
		Svarsfrekvens på inkommande samtal till kommunen.
		Goda möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
		Biblioteket ska vara tillgängligt med stort utbud och många aktiviteter
	Nordmalings kommun ska vara en bra plats att bo och leva på	Kommunen sköter sina olika verksamheter bra
		Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel
		Kommunens arbete för att förbättra integration och delaktighet i samhället fungerar bra, andel
		Bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen, andel
		Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel
Ekonomi i balans	Verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budgetram.	Budgetavvikelse Nettokostnad
Hållbar samhällsutveckling	Minskad arbetslöshet genom övergång till arbete eller studier	Nordmaling eftersträvar optimal nivå för arbetslöshet
		Andel deltagare i samordningsteamet som övergår till arbete eller studier
	Nordmaling växer med 50 personer per år	Ökning antal invånare
		Antalet marknadsföringsinsatser av kommunens som plats att bo och verka på
	Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.	Hur troligt är det att du skulle rekommendera din arbetsgivare till en vän eller bekant?
		Total sjukfrånvaro
		Sjukfrånvaro dag 1-14
		Utarbeta och stärka Nordmalings kommuns arbetsgivarvarumärke
		Framtagande av beräkningsmodell för optimering av nyckeltal för personalomsättning
	Främja utveckling för fler barn och unga i idrottsföreningar och kulturaktiviteter	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år ska öka
		Elever i kultur- eller musikskola
	Erbjuda ett bra företagsklimat	Nordmaling ska vara bland de 50 bästa kommunerna
	Möjliggöra minskning av transporternas miljöpåverkan	Andel elbilar av sektorns tjänstebilar
Engagerade medarbetare med rätt kompetens	Svarsfrekvens medarbetarundersökning	





Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
		HME motivationsindex
		Kommunens mål ska vara kända för medarbetarna
		Engagemang
	Ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat	HME (hållbart medarbetar engagemang) ledarskap
		HME styrning
		Rimlig stressnivå
		Kartlägga och ta fram nyckeltal för antal medarbetare per chef

## 2.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse

### Medborgarnytta

För att öka medborgarnas upplevelse av god kommunal service prioriteras ett fortsatt arbete med utveckling av hemsidans struktur och innehåll, samt utveckling av befintliga och nya e-tjänster. Arbetet med upplevelse av god kommunal service integreras även i det påbörjade implementeringsarbetet av vår Tillväxt och Näringslivsstrategi. För 2025 revideras den gemensamma handlingsplanen för att förbättra näringslivsklimatet utifrån enkätresultat och dialog med näringslivet.

Fortsatt utveckling av friluftsområden och allmänna träningsplatser inom kommunen för ökade möjligheter till rörelse, friluftsliv och aktiviteter utomhus.

Med en aktiv syn på platsattraktion kommer fler få upp ögonen på Nordmalings kommun för inflyttning och fler besök. En digital strategi behöver tas fram för en god kommunikation med tydlig information till medborgare och besökare för att stärka platsvarumärket samt synliggöra kommunens fritidsutbud och övriga erbjudanden. För 2025 skall även en tydlig genomförandeplanering med årshjul för externa aktiviteter fastställas.

Vår kommun ska aktivt delta för att se möjligheter att utveckla samarbetet inom Umeåregionen med den gemensamma växeln och tillhörande tilläggstjänster.

Ett fortsatt arbete med on-boardingprocessen ska ge våra medarbetare i ett tidigt skede rätt förutsättning att tillhandahålla god service.

Under etableringstiden utveckla samverkan mellan kommuns verksamheter och myndigheter i syftet att förbättra integreringen i samhället. Målsättningen är att individen ska bli integrerad med möjlighet till egen försörjning genom arbete eller studier.

### Hållbar samhällsutveckling

Medarbetare utgör den främsta och viktigaste resursen för Nordmalings kommun. För att säkerställa ett professionellt förhållningssätt inom arbetsgivarfrågor bör policydokument och riktlinjer revideras och implementeras kontinuerligt genom internutbildning. För bredare frågeställningar finns möjlighet att skapa webbutbildning för samtliga medarbetare. HR kommer att fortsätta med utbildningsinsatser för alla kommunens ledare på samtliga nivåer och skapa goda förutsättningar för chefer att utöva ett gott ledarskap.

Utformningen av ett personalpolitiskt program påbörjas och ska utgöra en ram och riktning för kommunens personalpolitik. I samband med det sker översyn av styrdokument för bland annat lönebildning i syfte att utveckla lönekriterier som stödjer medarbetares utveckling.

Under året behöver kommunens centrala arbetsmiljöarbete anpassas till befintlig kompetensförsörjningsplan och lagstiftning. I syfte att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaro kommer ett fortsatt arbete med kunskapshöjande insatser för rehab och anpassningar i arbetet att göras. Arbetet med friskfaktorerna och kompetensförsörjningsplanen fortsätter genom workshops, ledardagar



och dialoger i samverkan på samtliga nivåer.

Att leda i förändring är en verklighet som våra verksamheter står inför där interna och externa forum för diskussioner bidrar till ny kunskap för organisationen och verksamheterna. Det finns ett fortsatt behov av att kansli och IT stödjer verksamheternas arbete med digitala utvecklingsprocesser och kommunikationsinsatser. Stöd kommer också att ges till fortsatt utveckling av informations säkerhet.

För att minska manuell hantering och skapa en mer effektiv och säker löneprocess sker en utveckling av digitala processer och e-tjänster samt fortsatt utveckling och kvalitetssäkring av statistikunderlag inom HR och lön.

Inom Attrahera flera fortsätter arbetet med fokus på samhällsattraktion, upplevelsenäring och bildandet av ett närande ekosystem inom Nordmalings kommun. Projektet stärks av horisontell planering och samarbete med kranskommunerna. Detta tillsammans med förstärkt berättelse kring våra styrkor öppnar även upp för att skapa efterfrågan till nya attraktiva bostadsmiljöer som kan attrahera nya invånare.

För 2025 fördjupas arbetet med att stärka attraktiviteten för företagsetableringar. Utifrån kommande ÖP finns behov av att utveckla erbjudandet kring godsterminalen med sina logistikfordelar samt översyn och stärkt marknadsföring av befintliga industriområden. Revidering handlingsplanen för stärkt näringslivsklimat sker även tillsammans med Bygg och Miljö.

Biblioteket fortsätter arbetet för att ligga i framkant som en attraktiv verksamhet och kreativ mötesplats. Barn- och unga ska erbjudas ett varierat utbud av kultur och konstnärliga aktiviteter. Genom att bibliotek, skola, föreningar och studieförbund samverkar skapas gemensamt synsätt och engagemang, samt bredd till utveckling av verksamhetsområdet

Arbetsmarknad och integrations huvuduppdrag är att verkställa och utveckla kommunens arbetsmarknadspolitiska insatser för att personer mellan 16-64 år. Målet är att deltagare blir självförsörjande och bidrar till kommunens och regionens kompetensförsörjning.

Samordningsförbundet koordinerar samverkan mellan AME, IFO, Arbetsförmedling, Försäkringskassan, Region Västerbotten och Kriminalvården

## **Ekonomi i balans**

Sektorns verksamhet i de flesta områden likartade ekonomiska förutsättningar som 2024. Sektorn har dock fått riktade medel för att hantera kostnadsökningar inom främst digitaliseringsområdet men även för att stärka upp fritidssektorn inom ett antal områden.

Inga större verksamhetsförändringar som ställer krav på förändrad personalresurs planeras vilket ger goda förutsättningar för att bedriva verksamheten mot ekonomi i balans. Förändringar i omfattning riktade statsbidrag ställer dock krav på viss personalomställning i de fall där statsbidrag finansierar lönekostnader. En sådan omställning kan uppfattas som en kvalitetsförsämring men har samtidigt inte prioriterats i resurssättningen fullt ut.

Som referens vid analys av verksamhetens kostnadsläge ska nettokostnadsjämförelse med likartade kommuner användas. Sektorns olika verksamheter har nettokostnadsnivåer som varierar i jämförelse med jämförbara kommuner. Nettokostnad för fritidsverksamhet är i Nordmaling högre än jämförbara kommuner. Utifrån ett kostnadsperspektiv kan det vara svårt för Nordmaling att sänka kostnaderna inom dessa områden när en stor del av kostnadsmassan baseras på anläggningar såsom simhall, sporthall samt ishall.

Inom kulturområdet bedrivs verksamheterna utifrån ett kostnadsläge som är betydligt lägre än jämförbara kommuner. Där påverkas jämförelsen av relativt kostnadseffektiva bibliotek och musikskola.

För de administrativa stödfunktionerna inom sektorn finns inga referenskostnader att tillgå för att skapa jämförelser med likartade kommuner.



Sammantaget bedöms sektor ha en resurstilldelning som skapar möjlighet att nå en budget i balans 2025.

## 2.3 Direktiv till verksamheterna

### Förstärkning av skattemedel 2025

Digitalisering 3,5 Mkr för planperioden.

Fritid 0,2 Mkr.

Förstärkning av föreningsbidragen för 2025 med 83 tkr

### Tillkommande direktiv

Nedbrutna mål gällande förutsättningar för ledare såsom antal medarbetare, lönebildningsstrategi samt möjliga karriärvägar. Detta för att skapa underlag för resurssättning i framtida budgetarbete.

I resurssättningen ingår även medel för att finansiera utökad lönespridning. Det är även ett område som ska inbegripas som målområde i ett framtida personalpolitiskt program.

## 2.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning

### Omvärldsanalys – verksamhetsutveckling

Visionen och våra fastställda mål ger oss en tydlig riktning för vårt utvecklingsarbete. Vikten av medborgares upplevelse av närhet till kommunens verksamheter, där det skall lätt att göra rätt och vi upplevs som intresserade, hjälpsamma och öppna. Vi har även bra stöd för detta i genomförda analyser som även pekar ut våra styrkor med läge och natur med förslag på åtgärder. Bland annat verka för nya attraktiva boendemiljöer i vår starka arbetsmarknadsregion med 22 mil kust och fantastisk landsbygd samt möjligheterna för företagsetableringar kring godsterminal och vid övriga industriområden.

För en god tillväxt i Nordmalings kommun behövs ett grundligt arbete utifrån vår kunskap och genomförda analyser: bland annat kommande översiktsplan med en fördjupad detaljplanering, ett tydligt samarbete inom Umeåregionen där vi med fördel bygger vidare på det goda samarbete inom *Attrahera flera* och andra samverkansgrupper samt en tydligare ställningstagande kring hållbar besöksnäring där en Turismplan kan behöva tas fram.

För gemensam service betyder det fortsatt fokus på god kapacitet och intern samarbetsförmåga samt tillsammans med övriga aktörer växla upp utvecklingsarbetet.

Inom de identifierade fokusområden *Bo, leva och vara verksam i Nordmaling samt förutsättningar till inflyttning* tillsammans med *Hållbar ändamålsenlig och effektiv organisation* pågår ett brett utvecklingsarbete med spaning framåt, några områden beskrivs nedan där tydligare initiativ tas.

Offentlig verksamhet är under ständig utveckling och behöver ställa om och förändras i takt med omvärlden för att ta del av de fördelar och förbättringar som erbjuds inom olika verksamhetsområden.

Kansli- och IT verksamheten ska verka främjande och vara ett stöd för verksamheterna när samhällsutvecklingen till stor del drivs av en digital utveckling. Vår kommun följer den digitala utvecklingen för att förbättra tillgänglighet till kommunens service till medborgaren. En del i detta är införandet av Microsoft 365 och E-arkiv som ska förbättra och effektivisera medarbetares arbetssituation.

Fortsätta utveckla gemensamma dialoger med föreningar och medborgare för att skapa goda underlag med förankring för vad som ska prioriteras gällande kommunens kultur och fritidsutbud. Fortsatt arbete krävs även för högre nyttjandegrad att utveckla information och marknadsföring av vårt utbud av



friluftsområden samt anläggningar med dess möjligheter till aktiviteter.

För att ytterligare skapa goda förutsättningar för våra medborgare till ökad rörelse med ett hållbart helhetstänk utreda om möjligheterna finns att starta en fritidsbank i kommunen. För rik och bred fritid till våra barn och unga bör utvecklingsarbete prioriteras för att stärka förutsättningarna till konstnärliga uttryck och aktiviteter inom kulturskolan.

Ett nytt arbetssätt införs i samordningsteamet syftande till att individen ska vara delaktig i sin väg mot egen försörjning. Uppdraget består bl.a. av koordinering av myndigheters och huvudmäns insatser.

En översyn av verksamheten vid Repa kommer att genomföras där tanken är att undersöka möjligheten och kostnader för att komplettera med försäljning av kläder till vuxna.

En utmaning år 2025 är avsaknad av ersättning för hyreskostnader i väntan på mottagande av nyanlända personer. Kommunen behöver se över andra alternativ till ett första boende för nyanlända personer för att minska uppkomna hyreskostnader där avbrott för bosättning sker.

## **2.5 Ekonomiska förutsättningar**

### **Ekonomiska förutsättningar**

Gemensam service har för 2025 en förstärkt ram på totalt 5,4 Mkr främst kopplat till ökade kostnader avseende digitalisering och systembyten. Bedömningen är att budgeten motsvarar kostnadsläget men viss osäkerhet finns kopplat till de stora införandeprocesserna inom kansli och ekonomi.

Förstärkningen förutom indexuppräknings är ca 3,8 Mkr, där 3,5 Mkr är riktade till digitalisering och licenskostnader. För Kultur- och fritidsområdet har för 2025 riktade tillskott tillförts med förstärkning till verksamhet och något höjda föreningsbidrag. Övriga verksamheter uppräknade enligt index utifrån oförändrad omfattning.

Inför 2025 så behöver verksamheter under Gemensam service växla upp arbetet mot mål inom Medborgarytta och Hållbar samhällsutveckling även i dialog med sektor Samhällsbyggnad. Översyn av resurser för kommunikation och arbete runt platsattraktion kommer att genomföras under 2025.

Sektorns investeringsmedel är förstärkta med 500kkr för 2025 kopplat till behov kring översyn av bland annat inventarier och utrustning i gemensamma lokaler som Oasen, kommunhuset och idrottsanläggningar.

### **Tilldelade skattemedel**

Sektorn har för 2025 erhållit ytterligare riktade medel beskrivit ovan utöver indexkompensation. Bedömning inom sektorn är en högre osäkerhet av kostnadsutvecklingen kopplat till tilldelade skattemedel.







### 3 Allmänna utskottet/Sektor samhällsbyggnad

#### 3.1 Mål för sektorerna

Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
Medborgarnytta	Erbjuda trygga och säkra gator/vägar/lekplatser	Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen
		Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen
	Medborgare erbjuds god samhällsservice	Att få svar / återkoppling på frågor från kommunen fungerar bra, andel (%)
		Svarsfrekvens på inkommande samtal till kommunen
Ekonomi i balans	Verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budgetram	Budgetavvikelse
		Nettokostnad
Hållbar samhällsutveckling	Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.	Hur troligt är det att du skulle rekommendera din arbetsgivare till en vän eller bekant?
		Total sjukfrånvaro
		Sjukfrånvaro dag 1-14
		Utarbeta och stärka Nordmalings kommuns arbetsgivarvarumärke
	Möjliggöra minskning av transporternas miljöpåverkan	Framtagande av beräkningsmodell för optimering av nyckeltal för personalomsättning
		Andel elbilar av sektorns tjänstebilar
	Nordmaling växer med 50 personer per år	Färdigställa översiktsplanen
		Försäljning av villatomter
		Genomföra inventering av energistatus i kommunens i kommunens befintliga fastighetsbestånd
	Stärka kommunens krisberedskap, civila försvar och höjda beredskap	Genomföra övning med krisledningsnämnden samt kommunledning under mandatperioden
	Erbjuda ett bra företagsklimat	Kommunens service och bemötande vid handläggning av företagsärenden ska upplevas tillfredsställande
		Dialogen mellan företag och kommunens beslutsfattare ska upplevas tillfredsställande
	Engagerade medarbetare med rätt kompetens	Svarsfrekvens medarbetarundersökning
		HME motivationsindex
Kommunens mål ska vara kända för medarbetarna		
Engagemang		
Ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat	HME ledarskap	
	HME styrning	
	Rimlig stressnivå	
	Kartlägga och ta fram nyckeltal för antal medarbetare per chef	



Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
	Bekämpa invasiva växter	Antal insatser för att främja biologiskt mångfald

## 3.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse

### Medborgarnytta

Målområdet medborgarnytta syftar till att skapa största möjliga nytta för kommunens intressenter. Sektorn har inför 2025 valt att fokusera på områden inom kommunikation och information som sektorn delvis under de senaste åren fått kritik för i undersökningar. Sektorn ska fortsätta arbeta med att stärka det kommunala vägnätet och utveckla lekplatser och mötesplatser för att möjliggöra fysisk aktivitet för barn och unga.

### Hållbar samhällsutveckling

I myndighetskontakter med näringsidkare ska sektorn fortsätta med att utveckla en understödjande dialog med förtydliganden och bidra till ökad förståelse för lagar och krav som åligger näringsidkaren. Lokalt företagande utgör en hörnsten i den kommunala ekonomin och föranleder ett lösningsfokuserat arbetssätt samt framförhållning i dialoger, för att möjliggöra samverkan kring utbyte av varor och tjänster.

För att säkerställa näringslivets utveckling kommer verksamheten att aktivt arbeta för att öka servicegraden till näringslivet i Nordmalings kommun. Sektorn ska arbeta från att gå från en kontrollorganisation till en serviceorganisation.

Utbyggnad av bredband enligt bredbandsstrategi skapar ett väl utbyggt bredbandsnät i stora delar av kommunen. En tydlig prioritering kring fortsatt utbyggnad ska implementeras under året med full kostnadstäckning som anger prioriterade områden samt investeringstakt.

Sektorn ska under året arbeta för att minska miljöpåverkan genom att påbörja omställningen av fordonsflottan till fossilfria bilar. Sektorn kommer även att lägga fokus på energieffektiviseringar i kommunala fastigheter för att minska miljöpåverkan.

### Ekonomi i balans

El- och fjärrvärmekostnaderna är utmaningar som sektorn bedöms hantera även under 2024 vilket kan påverka möjligheten för utveckling inom andra verksamhetsområden.

För 2025 har sektorn fått behålla utrymme för investering/underhåll, med avsikten att verkställa de åtgärder som är planerade och därmed även beakta måluppfyllelse. Underhållsbehov ska fortsatt konkretiseras i kommunens investeringsplan samt även väga in behov från kommunens verksamheter i form av verksamhetsanpassningar och fortlöpande fastighetsunderhåll. Sektorn har för 2025 fått ett tillskott på 7 mkr för fastighetsunderhåll som ska möjliggöra reparation och ombyggnad av hemkunska-lokalen på Artediskolan.

Vidare kommer sektorn inventera och prioritera energibesparingsåtgärder i det kommunala fastighetsbeståndet. Under 2021 upprättades en investeringsplan som sträcker sig 15 år fram i tiden och investeringsplanen kommer att fortsatt uppdateras och utvecklas. Investeringsplanen är viktig för att ange behov och prioriteringsordningen i framtida budgetprocesser.

Sektorn har fått ett investeringsbudget för inköp av ny traktor till Driftenheten, denna ska upphandlas och införskaffas under 2025.

Sektorn ska vidare fortsätta utveckla ekonomistyrningen med aktivt beslutsfattande utifrån förväntat ekonomiskt resultat.



### **3.3 Direktiv till verksamheterna**

#### **Förstärkning av skattemedel 2025**

Planberedskap med 0,4 Mkr

#### **Tillkommande direktiv i budget 2025**

Från och med 2023 förstärktes budgeteten med 0,4 Mkr avseende vägbidrag för att möjliggöra för vägföreningar att söka medel för investeringsutgifter. Inför 2025 vill beredningen se tydliga riktlinjer gällande vägbidrag som även inbegriper kriterier hur vägbidrag för investeringsutgifter ska kunna sökas.

I budget 2025 prioriteras stärkta medel till fastighetsunderhåll. I förstärkningen ingår en riktad satsning för att kunna renovera skolans lokaler för hemkunskap.

I budget 2025 prioriteras medel för att stärka planberedskap för ökat byggande.

Under 2025 uppdras till kommunstyrelsen att säkra färdigställande av LIS-områden som på sikt kan bidra till byggande och därmed ökat invånarantal.

Inför budget 2026 finns det ytterligare områden som budgetberedningen vill ta i beaktande. Utifrån kommunens arbete med beredskap och krisberedskap så ska en investeringsplan avseende kommunens beredskap tas fram till budgetarbetet inför 2026.

Vidare vill budgetberedningen inför 2026 prioritera resurser till lokalanpassningar för att kunna säkerställa skärmtak till större andel av kommunens leasingbilsflotta.

### **3.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning**

#### **Omvärldsanalys – verksamhetsutveckling**

Sektor Samhällsbyggnad är under kommunstyrelsen ansvarig för fysisk planering, mark och exploatering, räddningstjänst, krisberedskap, bredband samt drift och förvaltning av kommunens fastigheter, gator, fritidsanläggningar och vandringsleder. Sektorn svarar också för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd, byggnadsväsendet samt tillsyn inom ramen för handlingsprogram skydd mot olyckor.

Vidare är sektorn delaktig i frågor som rör kommunens kollektivtrafik och trafikplanering. Sektorn behöver lägga ett stort fokus på kommunens tillväxt kommande åren för att bidra till att kommunen växer med 50 personer per år. Sektorn kan bidra på fler områden, bland annat med att skapa förutsättningar för att barn och unga ska trivas i vår kommun, genom attraktiva lekytor och platser att mötas på över generationer. Fokus behöver också läggas på att skapa goda förutsättningar för etablering av nya bostadsområden och industrimark. Här behöver det tillskapas möjligheter på sektorn att arbeta strukturerat och i samverkan med närliggande kommuner för att få igång ett bostadsbyggande och en attraktivitet för näringslivet.

Sektorn har ett behov att arbeta vidare med dialog och en gemensam förståelse mellan myndigheten och näringslivet. Sektorn behöver under kommande åren arbeta på att gå från en kontrollorganisation till en serviceorganisation, utan att göra avkall på prövning i enskilda ärenden.



## **3.5 Ekonomiska förutsättningar**

### **Ekonomiska förutsättningar**

Samhällsbyggnadssektorns verksamheter sträcker sig över ett brett område där en stor del av verksamheten är efterfrågestyrd utifrån en intern efterfrågan från kärnverksamheten. De senaste åren har sektorns ekonomiska utrymme begränsats på grund av kraftiga ökningar av fastighetsrelaterade kostnader. Förutsättningarna har även påverkats av ett ökat fastighetsbestånd vilket ställer högre krav på sektorn gällande intäktsfinansieringsgrad. Under 2025 kommer arbetet att fortsätta med tydligare prissättningsmodeller och gränsdragningslistor i förhållandet fastighetsägare och verksamhet. Sektorn ska även anta en lokalresursutredning och ett lokalresursprogram för att säkerställa att kommunen har rätt lokaler som är anpassade för verksamheterna.

Det råder ett uppbyggt underhållsbehov av kommunens fastigheter och sektorn har fått behålla investeringsmedel för budget 2025 samt fortsatt under planperioden. Det är viktigt att på ett kostnadseffektivt sätt stärka underhållet av fastighetsbeståndet och fortsätta att underhålla framtagna investeringsplan med behov och prioriteringar.

Sektorn har fått behålla investeringsmedel gällande gator och vägar likt 2024. Ramen för investeringsmedlen är av generell karaktär. Sektorn arbetar efter en framtagna investeringsplan för underhåll av gator och vägar som samspelar med VAKINs underhållsplan för VA.

Den enda taxefinansierade verksamheten som ligger i plan 2025 är bredbandsverksamheten vilken kommer att genomlysas för att säkerställa en ekonomiskt hållbar bredbandsverksamhet.

Sektorn har fått ett tillskott på 400 tkr för planberedskap. Dessa kommer sektorn att nyttja till att anställa en samhällsplanerare. Medlen räcker inte till en heltidsanställning, men en omfördelning av budget för köp av konsulttimmar inom verksamhetsområdet (översiktsplan och detaljplan) möjliggör att anställa en samhällsplanerare på 100 %. Detta kommer medföra en ekonomisk vinning för sektor kopplat till att köp av konsulttjänst kommer att minska på området.

### **Tilldelade skattemedel**

Tilldelade skattemedel 2025 baseras på nettokostnadsnivån 2024. Riktade skattemedel för att möjliggöra för investeringsbidrag till enskilda vägföreningar samt investering av ny traktor till Driftenheten.





## 4 BoU utskottet/Sektor Utbildning

### 4.1 Mål för sektorerna

Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmått	
Medborgarnytta	Erbjuda god pedagogisk verksamhet med hög måluppfyllelse	Andel (%) elever i åk 9 som uppnått kriterierna i alla ämnen.	
		Andel (%) elever i åk 6 som uppnått kriterierna i alla ämnen.	
		Andel (%) elever i åk 6-9 anpassad grundskola som uppnått kriterier i alla ämnen	
		Meritvärde för elever i årskurs 9, kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen, maxvärde 340)	
		Andel (%) elever som är behöriga till yrkesprogram	
		Andel (%) elever som är behöriga till estetiska programmet	
		Andel (%) elever som är behöriga till ekonomi, humanistiska och samhällsvetenskapliga programmen	
		Andel (%) elever som är behöriga till naturvetenskap- och teknikprogrammen	
		Andel (%) med examen efter 3 år	
		Andel (%) elever i åk 3 som klarar NP i svenska och matematik.	
		Andel (%) elever i åk 6 som klarar NP i svenska och matematik.	
		Andel (%) elever i åk 9 som klarar NP i svenska och matematik.	
		Medborgare erbjuds god samhällsservice	Att få svar / återkoppling på frågor inom 2 arbetsdagar till kommunen fungerar bra, andel
	Erbjuda trygga pedagogiska verksamheter för barn och elever		Andel som upplever att barnet är tryggt på förskolan.
		Andel som är trygg med att lämna sitt barn på förskolan.	
		Svarsfrekvens föräldraenkät förskola.	
		Andel som är trygg med att lämna sitt barn på skolan	
		Andel som skulle rekommendera sitt barns skola till andra	
		Andel som är nöjd med kontakterna med skolan/relationen till skola	
		Svarsfrekvens föräldraenkät grundskola och anpassad grundskola	
		Andel som är trygg i skolan, trygg i klassrummet	
		Andel som kan koncentrera sig i klassrummet/har studiero	
		Andel (%) elever med högre skolnärvaro än 85%	





# Nordmalings kommun

Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmått	
		Andel (%) elever med högre skolnärvaro än 70%	
Ekonomi i balans	Verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budgetram	Budgetavvikelse Nettokostnad	
Hållbar samhällsutveckling	Kostverksamheten inom sektorn ska arbeta för en ökad hållbarhet	Andel närproducerade livsmedel samt svenskproducerade livsmedel	
	Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.		Hur troligt är det att du skulle rekommendera din arbetsgivare till en vän eller bekant?
			Total sjukfrånvaro
			Sjukfrånvaro dag 1-14
			Utarbeta och stärka Nordmalings kommuns arbetsgivarvarumärke
		Framtagande av beräkningsmodell för optimering av nyckeltal för personalomsättning	
	Nordmaling skall ha en stark koppling mellan skola och näringsliv	Andel (%) lärare som följer planen "Aktivitetsplan - Entreprenörskap i skolan" där samverkan skola arbetsliv finns med	
	Andel som slutför studier inom vuxenutbildningen ska öka	Andelen (%) elever med avslutad SFI-utbildning som går vidare till Grundläggande vuxenutbildning ska öka.	
	Engagerade medarbetare med rätt kompetens		Andel (%) lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
			Andel (%) behöriga lärare/fritidspedagoger i fritidshem.
			Andel (%) lärare i förskolan med förskollärarexamen.
			Svarsfrekvens medarbetarundersökning
			HME motivationsindex
Kommunens mål ska vara kända för medarbetarna			
Engagemang			
Ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat		HME ledarskap	
		HME styrning	
		Rimlig stressnivå	
		Kartlägga och ta fram nyckeltal för antal medarbetare per chef	



## 4.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse

### Medborgarnytta

Sektorns målsättning utifrån det statliga uppdraget är att alla barn och elever i kommunen ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i det livslånga lärandet. Skolutveckling bedrivs på vetenskaplig grund och aktuell forskning. Verksamheternas utveckling ska ske med breda insatser av kompetensutveckling som leds av rektor. Verksamhetsutveckling ska alltid med stöd av verktyg och rutiner följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Sektorns arbete med det systematiska kvalitetsarbetet kvalitetssäkras av lektor och skolstrateg. Fortsatt arbete sker i samarbete med Umeå universitet för att stärka evidensen kring att höja måluppfyllelsen.

Verksamheterna fortsätter implementeringen av genomförda kompetensutvecklingsinsatser, bland annat med fokus på ett stärkt pedagogiskt ledarskap i klassrummet för en ökad studiero och för att höja elevers motivation till lärande.

**Tillgängligt Lärande** - Inom ramen för detta fortgår det främjande arbetet utifrån principen att elevhälsan börjar där eleven är, och utvidgar arbetet med tillgängliga lärmiljöer inom hela organisationen. T ex ska elever med behov av det ges möjlighet att få ytterligare stöttning i sitt lärande, men också i viss mån sitt mående i våra lärarledda studieverkstäder. Trygga och tillgängliga lärmiljöer för ökad studiero förväntas skapa en positiv progression hos kommunens barn och elever. I budgetdirektivet för sektorn har huvudmannen riktat medel för att stärka måluppfyllelsen utifrån den beskrivning som återkopplats från sektorn. Med dessa medel stärker sektorn upp med en tjänst riktad mot förskolan, en tjänst riktad mot grundskolans yngre åldrar samt kvalitetssäkrar studieverkstan på högstadiet.

**Utveckla Undervisningen** - Detta område inkluderar flera av tidigare stora utvecklingsområden och syftar till att skapa en röd tråd i det fortsatta förankringsarbetet med kursplanerna Lpfö18, Lgr22, Lgra22 och Lvux12 (reviderad 2017) som grund. Inom ramen för detta område fortsätter även vuxenutbildningen att utveckla sin organisation och skall under året hitta ett gemensamt synsätt vad gäller övergångar mellan kurser för att öka tydligheten i vad som förväntas för progression. Detta är ett led i att öka andelen elever som studerar vidare inom vuxenutbildningen i Nordmaling - SFI (Svenska för invandrare) vidare till Grundvux (Grundläggande vuxenutbildning).

För året har sektorn satt följande övergripande utvecklingsmål när det gäller det statliga uppdraget:

Öka elevers skolmotivation

Främja barn och elevers mående och skolnärvaro

Synliggöra Agenda 2030 och Vision 2031 i sektorns alla verksamheter

Utveckla organisationen kring förstelärare och lektor för att ta ett ytterligare steg mot en excellent undervisning genom SKU-SKA-ULF.

SKU: Systematisk kartläggning av undervisningsutmaningar

SKA: Systematiskt kvalitetsarbete

ULF: Utbildning lärande forskning

Alla verksamheter har en upprättad "Plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder mot diskriminering". Alla enheter har definierat tydliga mål och åtgärder för det aktiva arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Riktade insatser gällande incidenter och hur dessa hanteras, dokumenteras och följs upp kommer att genomföras under året med hjälp av, det för sektorn, nya digitala systemet Prorenata (dokumentations- och journalsystem). Inom varje skolenhet finns trygghetsteam som systematiskt arbetar mot diskriminering och kränkande behandling.



Svarsfrekvensen gällande föräldraenkäten har höjts sedan föregående år. Ett viktigt mätinstrument för att mäta föräldrars nöjdhet och därmed höja kvalitet utifrån vårdnadshavarperspektiv.

Med stöd av statsbidrag har sektorn i samarbete med IFO (individ och familjeomsorg) startat upp ett skolsocialt team som nu är i full gång. Även ett närvaroteam är i gång. Dessa båda team arbetar i tätt samarbete för att minska den problematiska skolfrånvaron. Fortsättningsvis kommer även HLT (Hälsa, Lärande, Trygghet) bedriva sitt arbete tillsammans med IFO och vården för att stötta barn/elever och familjer som har det tungt. HLT har inlett ett samarbete med Umeå universitet som kommer fortgå under 2025.

Sektorn har en elevhälsa som är rätt dimensionerad för att möta de behov som finns bland eleverna. På grund av det ökande antalet elever med sämre mående har elevhälsan i samarbete med sektor omsorg tagit fram en plan; "Att främja psykisk hälsa i skolan och motverka suicid". Planen färdigställdes under våren 2024 och implementeras under hösten 2024 på alla enheter inom sektorn för att framåt vara en del i det vardagliga arbetet. På övergripande nivå arbetas det kontinuerligt med föräldrautbildningar som leds av elevhälsan.

### **Hållbar samhällsutveckling**

Sektorn ska sträva efter att stärka kopplingen mellan skola och näringsliv. Detta görs genom arbete med Entreprenöriellt lärande (förhållningssätt i undervisningen, samverkan skola arbetsliv, studie- och yrkesvägledning hela skolans ansvar) i skolan samt genom Prao. Som grund till arbetet med det entreprenöriella lärandet ska den så kallade MOSAIK-metoden (Mod, osäkerhetstolerans, samarbete, ansvar, initiativ, kreativitet) användas som ett konkret och tydligt redskap. En metod som även kan och kommer användas för att utveckla den ordinarie undervisningen. Ung Företagsamhet finns fortsättningsvis med som stöd i detta utvecklingsarbete. Sektorn gick under 2024 in med två representanter i kommunens Näringslivsråd där många aktuella frågor för Nordmalings samhällsutveckling behandlas, bl a tillväxt och kompetensförsörjning. Vår sektor ser samverkan mellan sektorer och närsamhället som en av nycklarna till framgång.

Utvecklingsarbetet inom KAA, kommunens aktivitetsansvar har mynnat ut i ett rutindokument. Rutinen innebär att Nordmalings kommun hoppas kunna fånga upp elever innan de gör avhopp från gymnasieskolan för att på så sätt hålla sig bättre informerad om elevens sysselsättning eller planera för kommande sysselsättning.

Vuxenutbildningen skall främja elevers fullföljande av studier genom ett långsiktigt arbete för att motverka studieavbrott och höja den generella utbildningsnivån i kommunen. Därutöver fortsätter vuxenutbildningens kartläggning av genomströmningen vid SFI.

Kostverksamheten som är en del av sektorn arbetar för att en ökad hållbarhet genom hela måltiden. Detta genom att öka andelen närproducerade och svenska livsmedelsinköp samt att minska matsvinnet.

Arbetet med Friskfaktorer genom Suntarbetsliv fortsätter för samtliga verksamheter och ska fortsätta under året, dels på central nivå inom sektorn och dels enligt lokalt upprättade planer. De olika verksamheterna har kommit olika långt i arbetet men sektorn ser detta som en viktig del i arbetet och fortsätter vara prioriterat.

Medarbetarenkäten som genomförs årligen inom kommunens samtliga verksamheter används som underlag vid arbete på arbetsplatsträffar. Återkommande har varit den höga stressen bland medarbetarna i sektor barn och utbildning. Stress är därför en återkommande punkt som det arbetas särskilt med inom sektorn och följs upp kontinuerligt.

En kvalitetssäkring av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker med bland annat medarbetarsamtal och samverkan på arbetsplatsen samt upprättande av individuella utvecklingsplaner. Genom insatser inom Samverkansavtalet för ökad transparens och delaktighet vid arbetsplatsträffar och sektorsamverkan.

Verksamheterna skall arbeta för en god arbetsmiljö med förutsättningar att nå goda resultat till en låg personalomsättning och attraktivitet vid nyrekryteringar. Insatser har påbörjats för att öka antalet





anställda inom för- och grundskolan med förskollärarexamen och fritidslärarexamen. En strävan finns att uppfylla nivån 2 förskollärare och 1 barnskötare per avdelning i förskolan.

Sektorn ska säkerställa introduktionsutbildning till nyanställda chefer, erbjuda ledarutbildningar vid nyanställning samt ge förutsättningar att genomföra Rektorsutbildning och Skolchefsutbildning vid behov. Introduktionsutbildning för medarbetare som har framtidstankar om att jobba som skolledare erbjuds.

Den administrativa arbetsbelastningen för rektorer har påtalats och ett tidigare påbörjat analysarbete fortsätter utifrån behovet att skapa ökade förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap. Utifrån kartläggning och analys ska en struktur för samverkan mellan rektorer och skoladministrationen upprättas. Detta för att främja en effektiv administration med en hög kvalitet i de administrativa processerna samt för att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö och ett hållbart pedagogiskt ledarskap.

Kommunens skolor ska vara en av de avgörande aspekterna när man väljer bostadsort. Vår målsättning är att ständigt utveckla våra verksamheter och bedriva utbildning med hög kvalitet där andelen behöriga lärare är stor. Trivsel, nöjdhet och god målluppfyllelse är en viktig grund att stå på. Vi ska stäva efter att vara en trygg och trivsamt plats för såväl barn och elever som personal.

### **Ekonomi i balans**

Sektorns nettokostnader ska likna jämförbara kommuner. Nettokostnadsavvikelser för förskolan jämfört med riket minskar. Jämfört med tidigare år har vi haft relativt låg kostnad. Då den nya förskolan tagits i bruk och hyrorna i och med det förändrats så närmar vi oss riket. När det gäller grundskolan så överstiger vi riket och jämförbara kommuner.

När det gäller skolskjutsar har vi en avsett högre kostnad jämfört med riket, vilket till stor del beror på det geografiska läget. Kostnad för skolskjuts, reseersättning och inackorderingstillägg för åk 1 -9, 11 571 kr/elev, jämfört med Västerbottens kommuner (ovägt medel) 10 332 kr/elev. Med uppräkningsår är det samma för 2025.

Nettokostnadsavvikelsen för förskolan har från 2022 till 2023 minskat från -19,8 till -5,4, vilket är en stor förändring i skillnad jämfört med riket. Västerbottens kommuner (ovägt medel) -0,6. När det gäller grundskolan så har Nordmaling 148 656 kr i snitt per elev, jämfört med Västerbottens kommuner (ovägt medel) 150 547 kr per elev. Kommuner med mindre kostnad per elev är Umeå, Lycksele och Vännäs.

Kontinuerliga analyser sker vid månads- samt tertialrapporteringar för att ge goda förutsättningar för planering utifrån pågående investeringar. Chefer skall tillsammans med ekonomifunktionen verka för förbättrad kännedom runt utfall med förbättrade månadsanalyser samt föreslå och genomföra tidiga åtgärder. Respektive verksamhet ansvarar fortlöpande för att ha en budget i balans.





### 4.3 Direktiv till verksamheterna

#### Budgetram 2025

- 225,6 Mkr, vilket är en ökning med 8,4 Mkr från 2024

#### Tillkommande direktiv i budget 2025

- I ökningen på 8,4 Mkr ingår 3,0 Mkr extra i ram till barn och utbildning.
- 2,1 Mkr ska gå till satsning på lägre åldrar inom förskola/förskoleklass/grundskola samt finansiera befintlig studieverkstad.
- 0,9 Mkr prioriteras för ökad lönespridning för lärare inom grundskolan.
- Säkerställa finansiering av studieverkstad.
- Från och med 2023 förstärktes även budgeten för att öka andelen närproducerade livsmedel inom måltidsverksamheten. I verksamhetsplan från och med 2025 vill man se tydligare statistik gällande närproducerade livsmedel samt svenska livsmedel

### 4.4 Utvecklingsområden/framtidsplanering

#### Omvärldsanalys – verksamhetsutveckling

Inom sektor barn och utbildning uppfylls kommunens uppdrag inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna. Verksamhetens uppgifter omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

Ett arbete kring att förbättra utomhusmiljön för barn och elever i kommunen fortsätter. Förskola i Nyåker och Gräsmyr har rustats upp med nya säkra staket. Artediskolan F-3:s utomhusmiljö har renoverats i etapper, vilket har lett till att skolgården har ökat i volym och att eleverna har fått mer lekplatsutrustning. Avslutande etapp genomförs 2025.

Volymförändringarna är små inom grundskola med reservation för eventuella inflyttningar. Den volymökning som har pågått över en tid inom förskolan har börjat tangera och som förväntat har en minskning av antalet inskrivna barn skett. Jämfört med föregående år så har antalet barn med behov av stöd gått från 19 till 16 barn.

Från den 1 juli 2023 måste alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan. Ansvaret består av två delar; uppsökande verksamhet och erbjudande av förskoleplats till vissa grupper av barn. Nordmalings förskoleverksamhet har påbörjat ett arbete med syfte att synliggöra de barn, 3-5 år, som inte är inskrivna i verksamheten. En strävan finns att uppfylla bemanning med 2 förskollärare och 1 barnskötare per avdelning. Förskolan i kommunen ska erbjuda plats för barn i sin verksamhet inom 3 månader.

Mellan åren 2024-2025 ser sektorn i stort sett samma nyckeltal när det gäller antalet gymnasieelever. Prognosen är att antalet gymnasieelever minskar något inför läsåret 2026/2027. Andelen elever inom yrkesgymnasium ökar i förhållande till andelen elever i de högskoleförberedande programmen, vilket följer det som rekommenderas kopplat till dimensionering av gymnasieskola.

Vuxenutbildningen som är organiserad inom Lärcentrum i Rundvik har ett stabilt inflöde av elever inom SFI samt grundläggande vuxenutbildning och yrkesutbildningar. Verksamheten fortsätter sitt samarbete med VästerbottensVux.

Samverkanspunkter som exempelvis arbetsplatsträffar och skyddsronder skall säkerställas i alla sektorns verksamheter genom ett årshjul och kontinuerlig uppföljning dels lokalt och dels övergripande. Modellen för sektorsamverkan har fungerat väl under 2024 och strukturen kommer att fortsätta utvecklas



även under kommande period.

På grund av det höga antalet elever med hög frånvaro samt en ökning av antal elever med sämre mående har ett närvaroteam startats upp inom sektorn. Närvaroteamets uppdrag blir att stötta upp samt utreda elever med problematisk frånvaro. Via statsbidrag är ett skolsocialt team i full gång, här samverkar sektor barn- och utbildning med sektor omsorg. Teamet kommer att arbeta för att ytterligare stärka arbetet i att öka skolnärvaron och för att på vetenskaplig grund arbeta för att bättre möta elever med ett sämre mående. Vidare kommer samverkansformen HLT (Hälsa, Lärande Trygghet) som sektorn har tillsammans med IFO och Hälsocentralen fortsätta vara en byggsten när det gäller det fortsatta elevhälsoarbetet.

Korttidsfrånvaro för barn, elever och personal är fortsatt hög vilket påverkar verksamheterna. Framförallt för verksamheter utanför centrum som har svårigheter med att rekrytera vikarier. Även fritidshemmen har varit påverkade då personal har fått stötta upp vid sjukfrånvaro inom andra verksamheter och därmed tappat egen planeringstid. Här tittar sektorn på möjliga vägar för planerad samverkan mellan skola och fritidsverksamhet.

Sektorn tar barn och elevers problematiska skolfrånvaro på största allvar. Under 2025 kommer en omvärldsbevakning i hur andra kommuner arbetar med samma problematik att ske. Förhoppningsvis kan lärdomar tas för att i vår kommun skapa ett arbetssätt som gör att en högre skolnärvaro främjas. Vidare behöver ytterligare strategier skapas för att ta reda på vad det dåliga måendet bland barn och elever kan bero på för att tidigt kunna sätta in rätt insatser.

Sektorn har fortsatt stor fokus på att alla elever i grundskolan skall ges förutsättningar att nå målen. Kommunen ska enligt skollagen ge alla elever förutsättningar att nå minst betyget E i alla ämnen. Det finns fortsatt stora behov av stöd bland barn och elever i förskola och skola vilket skapar ett behov av ytterligare stöd. Politiken har riktat medel för detta och sektorn har tillsatt en extra tjänst i förskola och F-3 samt säkerställt studieverkstan på 7-9.

Resultaten visar på en något lägre andel elever som lämnar åk 9 med fullständiga betyg (77,3% 2023, jämfört med 70,2% 2024), men andelen som är behöriga till ett yrkesgymnasium har ökat (84,8% 2023 jämfört med 87,7% 2024). Meritvärdet för de elever som lämnar årskurs 9 har höjts under senaste året (216,1 för 2023 och 220,5 för 2024).

Den fortbildningskultur och struktur som använts kommer sektorn att fortsätta använda och utveckla. Det systematiska kvalitetsarbetet och det utvecklingsarbete som bedrivits inom detta område har gett positiv effekt. Målsättningen är att all personal skall vara delaktiga i de övergripande långsiktiga målen. Pågående utvecklingsprojekt och fortbildningsinsatser skall under året ge fortsatt ökade förutsättningar för metodutveckling i det vardagliga arbetet i klassrummen.

Att därutöver fler vuxna bygger på sin kompetens är särskilt viktigt för de som idag står utanför arbetsmarknaden och som utgör en stor potential för kommunens utveckling. En höjning av utbildningsnivån, alternativt en komplettering av tidigare kompetenser, är för många en nödvändighet för att kunna få ett jobb. Ett starkt Lärcentrum tillsammans med arbetet med kommunens grundskoleelever utifrån Läroplanen och uppdraget kring skola och arbetsliv är ett viktigt bidrag till att långsiktigt stärka Nordmalings kommuns näringslivsklimat. Under 2024 startades ett Näringslivsråd där utbildningssektorn har två representanter. Här samverkar kommunens sektorer och näringslivet kring aktuella och viktiga frågor i kommunen - en av kärnfrågorna är kompetensförsörjning. Sektorn fortsätter att samverka i denna form även under 2025.

Nyttjandet av Skolverkets statsbidrag för utvecklingsarbetet är nödvändigt där riktade medel kan sökas för främjande och förebyggande arbete. De riktade statsbidrag har minskat i antal men samlats i mer omfattande bidrag vilket fortsättningsvis ställer högre krav på ansökningar om de ska kunna ge goda förutsättningar för stöd i utvecklingsarbetet kommande period.

Fortsättningsvis kommer även elevhälsoarbetet att stärkas utifrån gemensamma mål med både specialpedagogiska förstärkningar och kompetensutvecklingsinsatser.



Digitaliseringen blir allt mer påtaglig även inom administrationens hantering av ärenden och för att effektivisera arbetsflöden. Under året kommer alla pedagoger att implementeras i det nya dokumentations- och journalsystemet Prorenata dit även incidentrapportering flyttas under året. Det finns ett behov av att kartlägga de digitala lärresurserna och se över de möjligheter som dessa ger både personal och elever för att skapa en tydlighet i tillgången på digitala resurser. Inte minst när det kommer till elever i behov av särskilt stöd. Inom förskolan ser sektorn ett ökat digitalt utanförskap, vilket sektorn behöver hitta strategier för. Under året kommer rektor i nära samarbete med skolchef och skolstrateg att arbeta fram en plan för hur detta utvecklingsarbete ska genomföras. Det handlar både om kompetenshöjning bland personalen samt digitala system och utrustning för skolformens ändamål.

## **4.5 Ekonomiska förutsättningar**

### **Ekonomiska förutsättningar**

Inför 2025 är budgetförutsättningarna mera gynnsamma och huvudmannen har stärkt några områden där det identifierats utmaningar med påverkan på måluppfyllelse. 3,0 Mkr riktas mot barn och elever i lägre åldrar, studieverkstad på högstadiet samt lönespridning för lärare i grundskola.

#### ***Förskola***

Det sker en förändring mellan åren då det gäller antalet barn i förskolan, främst kopplat till centralorten där det blir en minskning med 21 barn. Däremot är det fortsatt hög beläggning i byarna och vårdnadshavarna kan även 2025 hänvisas till centralorten.

#### ***Grundskola***

Inför skolstart 2025 ser sektorn ett oförändrat antal elever. Däremot sker en förändring i fördelning av elever då antalet ökar i lågstadiet i centralorten och minskar i mellanstadiet och högstadiet.

#### ***Gymnasieskola***

Antalet elever från Nordmalings kommun som går i gymnasieskola på annan ort varierar under läsårets gång, detta på grund av t ex avhopp, flytt och byte av program. De kommuner som erbjuder kommunens elever gymnasieplats rapporterar tillbaka inskrivna elever i olika intervaller varav det är svårt att ge en exakt siffra före november varje år.

Snittet inskrivna elever under 2025 är 225 elever.

Antal elever som fanns inom gymnasieutbildning hösten 2024 var närmare 220 och då förväntas lika många finnas kvar i verksamheten våren 2025.

Prognosen för läsåret 2025-2026 är att kommunen kommer att ha närmare 230 elever i gymnasieskolan. Inför 2026-2027 förväntas antalet sjuka något till närmare 215 elever.

När det gäller den anpassade gymnasieskolan har vi under läsåret 2024-2025 tre inskrivna elever. Prognosen för 2025-2026 är fyra inskrivna.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) följs upp kontinuerligt under läsårets gång och goda rutiner för detta finns. Ca 20 elever är aktuella för KAA under året 2025.

#### ***Ekonomisk ram***

Sett till 2025 så stärks ramen från 217,1 Mkr 2024 till 225,6 Mkr . Ökningen blir totalt 8,4 Mkr där indexkompensationen är 5,4 Mkr samt en ytterligare riktad kompensation på 3,0 Mkr. Den totala ramkompensationen innebär då en ökning på 3,8 %. Bedömningen är att den förstärkta ramen skapar förutsättningar att fastställa internbudget för 2025 med relativt goda förutsättningar kopplat till det lagstadgade uppdraget.

Målbilden inom sektorn är att verksamhetens nettokostnader ska motsvara strukturellt likartade





## Nordmalings kommun

kommuner.

Det som bedöms vara utmaningen 2025 är att bedriva trygg och kvalitativ undervisning eller barnomsorg med bibehållen god arbetsmiljö. Medarbetarenkäten visar på en ökad stress för rektorer kopplat till uppdraget där andelen medarbetare per chef behöver ses över. Behovet av resursperson, elevassistenter i grundskolans längre åldrar fortsätter att öka inom sektorn.

### **Tilldelade skattemedel**

Tilldelade skattemedel för 2025 är 225 611 Mkr, vilket är en ökning med 8,4 Mkr från 2024. I ökningen på 8,4 Mkr ingår 3,0 Mkr extra i ram till barn och utbildning för satsning på barn och elever i lägre åldrar samt säkerställa finansiering av studieverkstad. Vidare prioriteras ökad lönespridning för lärare inom grundskolan.

Bedömningen är att budgeten i huvudsak kommer att hålla inför 2025.





## 5 Sociala utskottet/Sektor Omsorg

### 5.1 Mål för sektorerna

Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
Medborgarytta	Erbjuda rättssäker och jämlik vård och utredning	Bedömning helhetssyn av fysiska möten på IFO
	Erbjuda god och trygg äldreomsorg	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn
		Hemtjänstmottagare ska inte möta för många olika medarbetare. Slumpvisa veckor analyseras
	Erbjuda goda och trygga insatser inom LSS	Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats mäts 3 gånger per år
		Brukarbedömning, LSS kommunikation
Medborgare erbjuds god samhällsservice	Att få svar / återkoppling på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	
	Svarsfrekvens på inkommande samtal till kommunen andel %	
Ekonomi i balans	Verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budgetram	Budgetavvikelse
		Nettokostnad
Hållbar samhällsutveckling	Kostverksamheten inom sektorn ska arbeta för en ökad hållbarhet	Andel närproducerade livsmedel samt svenskproducerade livsmedel
		Hur troligt är det att du skulle rekommendera din arbetsgivare till en vän eller bekant?
	Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.	Total sjukfrånvaro
		Sjukfrånvaro dag 1-14
		Utarbeta och stärka Nordmalings kommuns arbetsgivarvarumärke
	Framtagande av beräkningsmodell för optimering av nyckeltal för personalomsättning	
	Vuxna personer med behov av stöd stärks i sin förmåga att kunna leva ett självständigt liv	Antal hushåll som uppnått egen försörjning efter 6 månader från beviljat stöd
	Digitalisera minst två områden under 2024	Nyckelfria läs i hemtjänstens verksamhet införs
		Digital utveckling inom boendestöd införs i verksamheten
	Möjliggöra för alla inom LSS att delta i fysisk aktivitet	Brukare inom LSS boende ska erbjudas fysisk aktivitet en gång i veckan
Engagerade medarbetare med rätt kompetens		Andel behörig personal (undersköterskor) av personal i omvårdnad
		Svarsfrekvens medarbetarundersökning
		HME motivationsindex
		Kommunens mål ska vara kända för medarbetarna
Engagemang		





Perspektiv	KS/Utskottsmål	Resultatmätt
	Möjliggöra för alla inom SÄBO att delta i fysisk aktivitet	Gemensam aktivitet ska ordnas 2 ggr/månad
	Ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat	HME ledarskap
		HME styrning
		Rimlig stressnivå
		Kartlägga och ta fram nyckeltal för antal medarbetare per chef

## 5.2 Verksamhetens plan för måluppfyllelse

### Medborgarnytta

Sektorn ska erbjuda god omsorg som en del i det övergripande målet att främja en god livsmiljö för hela befolkningen. Det innebär att sektorn bidrar med de insatser som finns att tillgå till att Nordmaling ska vara den bästa kommunen att bo och leva i som samtidigt är trygg och tillgänglig för alla.

Sektor omsorgs uppdrag är att erbjuda god och trygg äldreomsorg, erbjuda goda och trygga insatser inom lagen om stöd och service (LSS) samt erbjuda rättssäker och jämlik vård och utredning utifrån beslut och insatser ifrån enheter inom Individ- och familjeomsorgen.

För att säkerställa och få kunskap om att de insatser och välfärdstjänster sektorn producerar också skapar önskad medborgarnytta behöver sektorn få återkoppling av upplevelserna från de tjänster och insatser som levereras. Det sker genom enkäter direkt till omsorgstagare men också genom Socialstyrelsens öppna jämförelser. Sektor omsorg kan utifrån enkätsvar redovisa resultat utifrån brukarbedömningar inom hemtjänsten, särskilda boenden och bostäder inom LSS samt individ- och familjeomsorgen i kommunen. Historiska resultat visar en god nöjdhetsgrad med insatserna men ambitionen är att nivåerna ska öka.

Informationen om social service och socialt stöd skall vara korrekt och lätt tillgänglig och kontakt med socialtjänstens personal skall vara lätt att få. Därför bibehålls målet som innebär att minst 75 % ska vara nöjd med bemötandet i kontakt med individ- och familjeomsorgen och mäts genom digital lösning vid utgången av lokalen.

I och med den nya socialtjänstlagen som kommer under sommaren 2025 kommer fokus att vara på förebyggande insatser i större grad. Det kommer en rad andra förändringar i och med en ny lag också vad gäller bland annat ungdomskriminalitet, insatser utan biståndsbedömning med flera. Det kommer ställa krav på omställning inom sektorn. Det arbetet kommer att pågå under hela 2025.

För 2025 skapas ett nytt trygghetsboende för äldre. Placeringen är där tidigare avdelningen för särskilt boende för äldre fanns, Näckrosen.

Sektor omsorg samverkar med regionen på många plan men särskilt utifrån ett lokalperspektiv att det ska bli möjligt att få ett fungerande god och nära vårds arbete på plats. Sektorn bevakar genom samarbete i kransen till Umeå bland annat de mobila team som startat som pilotprojekt inom nära vård samt samordningsförbundets arbete.

### Hållbar samhällsutveckling

Digitaliseringen inom verksamheterna fortsätter för att öka kvalitet och effektivitet i utförandet. Planeringen har under en längre tid varit att nyckelfriåls ska införas inom hemtjänsten och låta denna digitalisering harmonisera med det nya verksamhetssystemet. I och med ett utökat investeringsutrymme för 2025 kommer denna digitalisering prioriteras då sektor ser att det kommer bli lägre personalkostnader i och med att det införs. Ytterligare digitaliseringsutvecklingsinsatser planeras beroende på omfånget av de statsbidrag som kan förväntas flyta in. Digitalisering skapar också möjligheter för sektorn att effektivisera arbetet och därigenom sänka kostnaderna.

Vuxna personer med behov av stöd stärks i sin förmåga att kunna leva ett självständigt liv. Här finns ett





## Nordmalings kommun

kvarstående mål genom att färre medarbetare inom hemtjänsten ska cirkulera kring enskilda omsorgstagare. Målvärdet är att en omsorgstagare inte ska behöva möta fler än 10 olika medarbetare på en 14 dagars period. Det har verksamheten uppnått vid olika mätpunkter under 2022 men inte under hela 2023. Då flertalet mätningar under 2024 heller inte gav önskat resultat ligger målet kvar att följas upp. Det är en kvalitetsindikator hur väl verksamheten kan fylla lediga rader inom hemtjänsten. Det är dock befolknings- och kompetensbristen som gör att inte utbildade undersköterskor söker verksamhetens ledigförklarade tjänster i nödvändig utsträckning varför arbetet inte är att betrakta som klart och kvarstår därför för 2025.

Andel procent närproducerade livsmedel inom måltidsorganisationen för sektor omsorg ska öka. Definitionen av närproducerat behöver vara samma för verksamheterna i förvaltningen så att de blir jämförbara. När verksamhetsplanen för 2025 antas politiskt kommer detta att framgå.

I hållbar samhällsutveckling ligger också att kunna säkerställa att medarbetare som rekryteras har rätt kompetens. En satsning för 2025 är utökning i fysioterapin och ytterligare en tjänst inom dagverksamheten på Prästkragen. Nordmalings kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Framför allt finns dessa utmaningar inom den kommunala hälso- och sjukvården med brist på undersköterskor, sjuksköterskor och fysio- och arbetsterapeuter. Samma utmaning finns att stärka redan anställda omvårdnadsmedarbetare så de uppnår undersköterskekompetens utifrån att undersköterska blivit en skyddad titel. En särskild löneökning kopplas till anställda när de genom socialstyrelsen kan intyga att de fått en skyddad titel som undersköterska. I resultatmåtten mäts andelen behörig personal i förhållande till alla som arbetar i omvårdnaden. Kvoten försämras tyvärr genom rådande befolknings- och kompetensbrist och ingen ljusning kan heller ses för 2025. För verksamheten är denna utmaning trots insatser fortfarande stor. En förändring är att fördelning av arbetstiden i närvårdarbete fördelas på 2 helger av 5 med arbete en återgång från 2 av 4 vilket kommer ske successivt för 2025.

### **Ekonomi i balans**

Sektorn ser att tidigare rätt omfattande statsbidrag har minskat drastiskt över tid. De tidigare generösa bidragen har nu karaktären av tydlig styrning vad som förväntas av statsbidragen. Det förtydligas också att statsbidragen normalt sett inte ska ingå i den normala verksamheten. Det gör att handlingsfriheten i sektorn hur dessa statsbidrag kan användas har minskat. I och med den nya socialtjänstlagen som kommer sommaren 2025 finns förväntningar på att det omställningsarbetet som måste ske hamnar inom ramen för finansieringsprincipen från staten.

Genom omvandlingen av en avdelning inom särskilt boende för äldre(Säbo), Näckrosen, har antalet platser minskat och en mera tydlig tillämpning av riktlinjerna för biståndsbedömning införts. Resultatet av det har visat att det är större behov som behöver tillgodoses när väl ett Säbo beslut kommer. Det innebär i många fall på de kvarvarande platserna, dubbelbemanning och ökade personalkostnader. Resultatet av ett starkt juste besparingsprogram under 2024 har gjort att lönekostnaderna ligger nära mot budget. Dock har köp av huvudverksamhet inte harmoniserat med budget. För 2024 innebar prognostiserat underskott att ej påverkbara kostnader för sektorn stod för 83 % av prognostiserat underskott. Utmaningen inför 2025, för att nå målet budget i balans är att kända ej påverkbara kostnader behöver tilldelas pengar. Då kommer pengar saknas till påverkbar verksamhet fullt ut. Ytterligare stora sparkrav på påverkbar verksamhet kommer behövas 2025 för att kompensera för andra kostnader som inte är påverkbara. Påverkbar verksamhet för sektorn betyder att besparingar inom omsorgen för äldre och funktionsvarierade behöver ske trots att denna budget för löner låg nära utfall för 2024. Alltså sektorn bedrev påverkbar verksamhet inom budgetramen trots höga sjuktal. Årsresultatet för ej påverkbara kostnader var inte kända inför budgetberedningens arbete inför 2025. Det är inom socialsektor inte ovanligt men effekten av det blir att påverkbar verksamhet behöver kompensera för andra kostnader som ökat inom sektorn.

Fortsatt arbete med preventivt arbete inom barn och unga inom individ- och familjeomsorgen sker intensifierat i syfte att minska nya placeringar och möjligheter till föräldraåterförening sker. Arbetet med att bibehålla eller minska försörjningsstödet inom ekonomiskt bistånd från nu historiskt låga nivåer, sker







genom fortsatt utvecklat samarbete med arbetsmarknadsenheten vilket hittills har gett goda resultat.

I kolada.se finns att utläsa att Nordmalings kommun är på tredje plats vad gäller kostnad för äldre kr/invånare 80+ 2023. Ambitionsnivån med medelstilleddning tillika den kvalitet som förväntas inom äldreomsorgen utmanas av kostnader på andra ställen i sektorn. Neddragning och besparingen som kommer att ge resultat ordentligt är tyvärr neddragningar inom äldreomsorg. Anledningen är att verksamheten är så omfattande ekonomiskt att endast där kommer besparingar och effektiviseringar att ge resultat i dom ekonomiska nivåer som krävs. Mot detta står en befolkningsdemografi för äldre som visar krav på utökade insatser inom några år.

## 5.3 Direktiv till verksamheterna

### Förstärkning av skattemedel 2025

Drift LSS boende 3,3 Mkr.

Byggnadsarbetet är i full gång och uppstart av det nya LSS boendet är beräknat till april månad 2025. Rekrytering av medarbetare är redan igång.

3,3 Mkr i förstärkt ram till social sektor.

2,0 Mkr till äldreomsorgen för att kunna få bort varannan helg-tjänstgöring och att i möjligaste mån påbörja arbetet med att få bort även delade turer för personalen.

Planeringen och rekryteringen av cirka 13 nya tjänster är igång. För att kunna rekrytera och samtidigt hålla budget i balans räcker inte riktigt 2 Mkr för att anställa den volym medarbetare som behövs för att återställa 2 arbetade helger av 5. Det gör att uppstarten kommer att ske efter det att den övervägande delen av de som söker har uppnått undersköterskekompetens och att det samordnas med ordinarie schemaförändringar under april månad 2025.

Prästkragens 0,6 Mkr för att stärka upp verksamhet till att omfatta verksamhet 5 dagar per vecka.

Förstärkningen av medel kommer innebära att fler dagar möjliggör för dagverksamheten att kunna hålla öppet.

Fysioterapin med 0,7 Mkr avsett för personalförstärkning.

Tillskottet innebär att verksamheten kan utföra fler insatser och därmed också minska tiden för de som behöver korttidsboende för äldre efter utskrivning från slutenvården till förmån för det egna hemmet. I jämförelse med andra kommuner har sektorn färre medarbetare inom fysio- och arbetsterapi och tillskottet kommer innebära dels en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna men också en besparing i form av färre dygn i kommunal vårdinrättning.

### Tillkommande direktiv i budget 2025

Från och med 2023 förstärktes även budgeten för att öka andelen närproducerade livsmedel inom måltidsverksamheten. I verksamhetsplan från och med 2025 vill man se tydligare statistik gällande närproducerade livsmedel samt svenska livsmedel.

Efter politiskt beslut om vad exakt som ska mätas och hur kommer sektorn att redovisa resultaten i månadsuppföljningar och delårs- och årsbokslut.



## 5.4 Utvecklingsområden/framtidsspaning

### Omvärldsanalys – verksamhetsutveckling

Kommunstyrelsen ansvarar genom sektor omsorg för medborgarnas sociala trygghet genom livets alla faser; barndom, ungdom, vuxenliv och ålderdom enligt lagstiftning som bland annat SoL, LSS, LVU, LVM, HSL, Lag om färdtjänst och Lag om bostadsanpassningsbidrag för området samt lagstiftning inom Föräldra- och Ärvdabalken. Inom sektor omsorg ingår verksamhetsområdena äldreomsorg, LSS-verksamhet, hälso- och sjukvård samt individ- och familjeomsorg. Grundportalen i arbetet inom sektorn är att stärka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv.

Omvårdnadspersonal som fått delegering att utföra en medicinsk arbetsuppgift blir hälso- och sjukvårdspersonal när de utför uppgiften (Patientsäkerhetslagen). Det innebär att var och en bär ansvaret för hur hen fullgör sina arbetsuppgifter.

God och nära vård är den stora primärvårdsreform som trädde i kraft 2021. Sektorn fortsätter att vid regelbundna möten med hälsocentralen och regionen driva samverkande frågeställningar även under 2025 samt följa de pilotprojekt som finns i kransen.

Individ och familjeomsorgen har ett ansvar att tillsammans med arbetsmarknadsenheten stödja medborgare som uppbär försörjningsstöd i att söka arbete eller medverka vid praktik.

LOV:en (Lagen om valfrihetssystem) reviderades upphandlingsunderlaget under 2022. En tydligare struktur och beskrivning har tillförts underlaget. Det finns nu två godkända entreprenörer för LOV i Nordmalings kommun.

Verksamhetsplanen kommer att vara verktyget på arbetsgruppers arbetsplatsträffar och stötta verksamheterna mot de gemensamma målen. Det samverkansavtal som undertecknades 2021 med verksamhets- och sektorsamverkan skapar bättre möjligheter för både inflytande och samtal om verkställandet av verksamhetsplanen som är ett led mot uppfyllande av visionen 2031. Uppföljningen av målen kommer att ske i anslutning till tertialrapporterna och årsbokslutet men också vara ett levande dokument under året.

Arbetet med nettokostnadsavvikelse i jämförelse med andra kommuner och riket främst inom äldreomsorgen men även inom barn och unga kommer att vara ett fortsatt prioriterat område under verksamhetsåret.

### Äldreomsorg

Den reviderade äldreomsorgsplanen har varit ute på remiss under hösten 2024. I den framgår den befolkningsdemografiska strukturen som Nordmalings kommun har och åren framöver. Där kan man läsa att allt fler äldre kommer finnas fram till åren 2029 och 2030 för att därefter minska långsamt. Det innebär för sektorn att om behoven förhåller sig som till den målgrupp som finns idag och räknar man fram utifrån befolkningsutvecklingen kommer allt fler vara i behov av sektorn utbud av tjänster för äldre på flera områden de närmaste åren. Det som är utmaningen är att då finns det små möjligheter att tillgodose behoven om det inte finns någon målgruppsindikator i medelstilledningen. Alltså blir det antalsmässigt fler äldre än tidigare som har behov som behöver tillgodoses som är fler än den motsvarande procentuella uppräknningen av budget, kommer kvaliteten och service att minskas per individ i snitt ganska drastiskt. Rimligt vore med en form av prislappsmodell eller en budget för kostnad per brukare när budget för 2026 och framåt tilldelas. Detta eftersom dagens budgetmodell inte är anpassad för strukturella förändringar i den demografiska åldersstrukturen och vårdtyngden i kommunen vare sig det är särskilt boende eller ordinärt boende för äldre.

### Funktionshinderverksamheten

Förändringar i utjämningsystemet för LSS gör att en kommun som Nordmaling får en lägre ersättning än tidigare. Det innebär att ska det vara en likvärdig verksamhet som idag behöver mer medel tillskjutas eller att verksamheten effektiviseras i motsvarande takt. Grundstrukturen på gruppboendena i





## Nordmalings kommun

kommunen har utvecklingspotential. Med det avses att få gruppboenden har maximalt sex brukare boende på varje boende. Det nya LSS boendet är byggt för sex platser som är möjligt att ha utifrån det som accepteras av tillsynsmyndigheten. Nya gruppboendet i Rundvik har också kapacitet för 6 platser. Det finns gruppboende med färre än fyra brukare i Nordmaling. För att effektivisera bör en förändring av boendestrukturen ske och se till att målvärdet ska vara sex brukare i varje gruppboende. Det är utmärkt att ha mindre antal boenden på varje ställe men det finns en prislapp kopplad till det och frågan behöver utredas, då utjämningsystemet inte längre är så givmilt mot kommunen.

### Individ- och familjeomsorgen

Den nya socialtjänstlagen som träder i kraft under sommaren 2025 är den största förändringen inom socialtjänsten på decennier. Förebyggande och lättillgänglighet är ledorden. Statsbidrag kommer vara kopplat de första åren till omställningsarbetet men arbetet med förändringen behöver sektorn själv hantera lokalt. Förebyggande delen syftar till att göra nu i stället för sedan, då det ofta blir dyrare. Det är vällovligt men uppfordrande eftersom det också kostar att göra nu i stället för sedan. Ett exempel är ett gott förebyggande arbete så att en kostsam placering för en ung människa undviks *sedan* om något *görs nu*. Hur detta ska hanteras och finansieras är en del av utredningen kring omställningsarbetet.

Sektorn har totalt sett fortfarande har många placerade barn i förhållande till kommunstorlek, även om antalet genom hårt arbete minskar. Det arbetet behöver fortsätta i oförminskad styrka och kan genom den nya socialtjänstlagen möjliggöra att nya placeringar kan bromsas upp.

### Svårigheter att rekrytera inom vården

Under de kommande 10 åren kommer välfärden i Västerbotten att behöva runt 500 nya medarbetare till kommuner, landsting/regioner och privata utförare mer än vad som beräknas utbildas inom det ordinarie utbildningsväsen. Därför kommer arbetet tillsammans med Vård- och Omsorgscollage fortsatt vara viktigt. Den kommande och rådande bristen på utbildade undersköterskor och sjuksköterskor beror på pensionsavgångar och en ökad efterfrågan på vård och omsorg utifrån att andelen äldre i befolkningen ökar. Frågan har lyfts både nationellt och regionalt men det verkar som ingen har ansvaret för att medverka till att den personal och kompetensbrist i de norra länen i Sverige som finns elimineras eller i vart fall mildras. När äldreomsorgslyftet används i Nordmaling behövs vikarier för att ersätta de som utbildas sätts in. Utbildad personal finns i det dagsläget inte tillgå som vikarier. Det leder till, med den nya anställningsskyddslagstiftningen, att utbildade vikarier tvingas erbjudas tillsvidareanställningar då de konverteras in. Då uppstår det en övertalighet i verksamheten och när neddragningar blir aktuella har det visat sig att utbildade undersköterskor är de första som självmant lämnar verksamheten vilket stadigt försämrar kvoten över utbildade per utbildad i näravårdsarbetet. Den risken är så påtaglig att verksamheten överväger att inte anordna äldreomsorgslyftet för att inte mista fler utbildade undersköterskor fortsättningsvis.

### Agenda 2030 och kommunens vision 2031

Det berör sektorn på flera punkter. Det är till exempel att bekämpa fattigdomen genom ökad samverkan mellan försörjningsstödet och arbetsmarknadsenheten. Jämställdhet är ett mål i sig liksom en förutsättning för hållbar och fredlig utveckling med målsättning att bekämpa våld mot kvinnor. Även målet med hållbara städer där bra boenden för funktionsvarierade och äldre ingår i sektorns arbete. De strategiska målen som finns i Visionen som är enkla att genomföra och som inte kräver budget ligger tidigt i processen.

### Umeåregionen, kommuner i kransen och samordningsförbundet, vikten av samarbete

Kommunerna arbetar tillsammans för att ge invånarna bästa möjliga service. Genom samarbete och samverkan över kommungränserna verkar kommunerna för utveckling av effektivt utförd välfärdsservice av hög kvalitet som säkrar välfärdsutbudet och det kommunala uppdraget i hela Umeåregionen. Syftet med att kommunerna samarbetar är att gemensamt kunna möta utmaningar som grundar sig i till exempel förändringar i lagstiftning, förändrade villkor och ökade krav i allmänhet. Kommunerna försöker nyttja den gemensamma kompetens som finns för att genom erfarenhetsutbyte



kunna utveckla och effektivisera socialtjänsten. Det senaste mer offensiva samverkansfrågan är den kring myndighetsutövningen mellan Bjurholm och Nordmalings kommuner. Ett annat exempel är överenskommelsen om att vidareutveckla omställningen till en god och nära vård och att skapa en god, nära och samordnad vård och omsorg som främjar jämlik hälsa. För att möta ett växande behov av samordnad rehabilitering finns samordningsförbundet där Nordmalings kommun ingår.

#### Barnperspektivet.

Barnkonventionen är ett av de viktigaste verktygen för att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses. Av konventionen framgår att barn exempelvis har rätt till skydd mot våld, rätt till utbildning och rätt till social trygghet. Barnkonventionen fastslår att barn ska få uttrycka sin mening och bli lyssnade på, en rättighet som är central både för det enskilda barnet och för att skapa ett bättre samhälle och goda uppväxtvillkor för alla barn. En central princip i konventionen är att det vid alla åtgärder som rör ett barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Barnkonventionen är sedan i januari 2020 svensk lag. Barnets rättigheter ska beaktas vid alla avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. Det är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

#### Digitalisering

Arbetet med digitalisering inom omsorgen kommer att försätta. Nästa steg i digitaliseringen är att införa ytterligare två satsningar för 2025. En av satsningarna är digitala lås i hemtjänsten. Det kommer underlätta för medarbetare och omsorgstagare i det att nyckelfrågan försvinner till det ordinära boendet där hemtjänstinsatser ska utföras.

## **5.5 Ekonomiska förutsättningar**

### **Ekonomiska förutsättningar**

En analys om framtida vårdkonsumtion inom äldreomsorgen uppdaterades 2024. Ett rimligt antagande är att behovet av äldreomsorg ökar med stigande ålder dock stiger inte den demografiska befolkningen i antal för äldre förrän 2028-2030. På sikt behöver antalet platser som är riktade mot äldreomsorgen utökas. För år 2030 det betyder cirka 12 platser utbyggt om inte andra platser kan tillgängliggöras såsom trygghetsboende utöver det som förnärvarande planeras. För akut platsbrist finns motsvarande en avdelning på Strandbacken att använda. Avdelningen används som en tillfällig väg för att möta biståndsbeslut för boende som har passerat väntetid på tre månader och vakanthålls förnärvarande. Avdelning har sex platser och har används endast vid något enstaka tillfälle de senaste året. Platserna fungerar också som en förlängning av avdelningen för korttidsboendet. Platserna tas i bruk när utskrivningsklara från slutenvården måste ut från sjukhuset och få en korttidsplats i händelse av att ordinarie platser inte räcker till. Det har hittills gjort att antalet betaldagar och kostnader för det till slutenvården hållits nere. Korttidsboendets större antal dygn i snitt indikerar också effekten att antalet betaldygn från sjukhusen ger en lägre kostnad. Kostnadskostymen inom äldreomsorgen har minskats också i reella monetära termer. Det beror främst på det besparingspaket som lanserades 2024. Med de resurser sektorn har för 2025 måste ytterligare besparingar och effektiviseringar genomföras. Det är tyvärr endast på äldreomsorgen som besparingar kommer att ge större effekt inom sektorn. Det är därför kostnaderna för äldreomsorgen behöver minska. Det som uppstår då är att sektorn minskar pengarna till äldreomsorg till förmån för andra fasta kostnader i form av köp av huvudverksamhet om budget i balans ska nås. Konflikten blir att när målgruppen växer så förändras endast medelstilledningen med den traditionella procentuella uppräknigen. Utmaningen för sektorn är att det behövs mer resurser till en större och åldrande befolkning eller stora effektiviseringsprogram om inte medelstilledningen målgruppsanpassas.

Utifrån att kostnader för ej påverkbara kostnader redan i delårsboks slutet i augusti var 5,9 Mkr och ökande, betyder det att redan när år 2025 inleds kommer sektorn behöva lägga fram ett besparingspaket för politiken att ta ställning till. Sektorn behöver nå de bemanningstal som kommunstyrelsen beslutat om. Anledningen till att de hittills inte har gått att nå är heltid som norm, 11 timmars nattvila samt





## Nordmalings kommun

förändrad lag om anställningstrygghet. Snitt tiden för boende på Säbo har också minskat de senaste åren vilket antyder att de boende kommer in i ett senare skede på Säbo och har då ett större vård behov. Bemanningstalent är av det skälet också svårt att nå. Dubbelbemanning sker allt oftare och det försvårar av naturliga skäl målet att nå bemanningstalet.

Inom hemtjänster så finns en lägre medelålder i snitt för att få insatsen än i jämförbara kommuner. Det innebär inte att det ges fler hemtjänsttimmar i Nordmalings kommun än i liknande kommuner eller riket, tvärtom ges det färre timmar. Hemtjänsten kommer alltså i snitt in tidigare i Nordmalings kommun men ger över tid färre timmar i jämförelse med liknande kommuner och riket. Det indikerar att insatserna inte blir så omfattande då de beslutas tidigare i livsåldern. Tiden i omsorg och omsättningen av omsorgstagare påverkar också vilken personalresurs som behövs. Nya tjänstebilar har tillkommit och den totala kostnaden har ökat något jämfört med tidigare då medarbetarna körde i egna bilar. Ett arbete att få ner den så kallade "kring tiden" pågår. Tid som bland annat är resor från och till omsorgstagare och när insatser ges.

Enheten barn- och unga inom verksamheten för Individ- och familjeomsorgen har genom statsbidrag fått ökade personella resurser. Bland annat till följd av förarbetet med läges- och behovsanalyser inför ny socialtjänst lag. Placeringskostnaderna är dock både svåra att påverka och minska på kort sikt. Är barnet i sådan position att det enda kvarvarande alternativet är att bli placerat så fattas beslut om det. Det är inte alltid att den prognostiserade budgeten överensstämmer med behoven som uppkommer under verksamhetsåret men behoven tillgodoses. Det finns inget annat alternativ. Inom enheten för ekonomiskt bistånd har kostnaderna minskat drastiskt under 2023-2024. Det finns i nuläget inget som indikerar att de ska öka under 2025. Det skapar ekonomiska och personella förutsättningar för sektorn att möta större kostnadsutmaningar på andra enheter inom sektorn som har utmaningar som har varit svårare att komma till rätta med.

Verksamheten inom LSS behöver reformera både strukturen på boendemixen men också de fysiska förutsättningarna för att utveckla verksamheten så att verksamheten nettokostnadsavvikelsen inte ska öka med tiden i jämförelse med andra kommuner. Arbetet med bygga boendeplatser för unga vuxna med sex platser är på gång och inflyttning till det nya LSS-boendet är beräknat till april månad 2025. Ytterligare genomlysning behövs för att analysera om verksamheten kan bära kostnaderna för små gruppboenden med färre än sex platser.

Slutligen finns den kommande och inom till exempel kåren undersköterskor en akut brist på utbildade medarbetare som söker eller kommer söka verksamhetens ledigförklarade tjänster. Den utmaningen delar Nordmalings kommun med resten av Sverige. En väg som flera kommuner väljer att gå är att minska personalkrävande arbetsställen såsom särskilt boende för äldre till förmån för trygghetsboenden för att klara vården. Nordmaling behöver utreda den vägen ytterligare också för att klara rekryteringsutmaningarna och vårdkvaliteten.

### **Tilldelade skattemedel**

Förbrukningen av resurser inom verksamheten ska harmonisera med liknande kommuner med liknande struktur. Det gör att de nyckeltal i form av bemanning som den beslutade budgeten innehåller behöver hållas för att det övergripande målet ovan ska kunna nås. Då sektorn i enlighet med politiska beslut infört heltid som norm kommer än mer fokus ligga på att se till att antalet medarbetare harmoniserar med den planerade verksamheten. Mer medelstildelning har tillfallit sektorn för att återgå till 2 av 5 arbetade helger för medarbetare i nära vårdarbete. Ytterligare medel har tillförts sektorn för att anställa fysioterapeut samt att ha flera dagar öppet på dagverksamheten för äldre på Prästkragen. Pengar till uppstart av det nya LSS-boendet finns också med i budget 2025.

Planering av verksamheten utifrån kända fakta innebär inte samma sak som att planering sker för alla eventualiteter. Med det menas att ökar behoven hos biståndsbedömda medborgare eller nya inkommande behov som behöver tillgodoses inom sektorns omvårdnad finns risk att medlen inte räcker till. Det går dock inte att planera för alla situationer som kan uppkomma inom social sektor då enskilda individer kan ha behov som uppgår till miljontals kronor. Det som däremot måste ske, är att budgetera





## Nordmalings kommun

för de opåverkbara kostnaderna som de facto finns. Dessa har dessvärre ökat och då måste påverkbar verksamhet minska sin kostnadsmassa. I sektorns fall betyder det troliga neddragningar och besparingar inom äldreomsorg- och funktionshinderverksamheterna. Detta trots att antalet äldre i målgruppen ökar och därmed vårdbehoven de närmaste åren.

För individ- och familjeomsorgen sker en del förändringar. Det ekonomiska biståndet har stadigvarande minskat och det frigör resurser både på personalsidan men också monetärt. Det bedömer sektorn kvarstår under 2025. För en fortsatt hållbarhet och ett lågt ekonomiskt bistånd krävs kontinuitet och kvalitativ handläggning. Möten med medborgaren, samverkan med andra huvudmän, Arbetsmarknadsenheten och Vuxenutbildningen blir avgörande faktorer då de individer som kvarstår med långvarigt ekonomiskt bistånd är svagt rustade för den ordinarie arbetsmarknaden.

Ökar antalet biståndsbeslut under pågående verksamhetsår, ökar snabbt även behovet av nya resurser. Där det finns effektiviseringar i verksamheten att göra, så görs dessa i den mån det är möjligt. På liknande sätt kommer frågan om hur resurstilldelningen inom barn- och unga på individ- och familjeomsorgen planeras. Det finns ett visst antal placeringar som inte går att undvika eller göra på annat sätt med. Till det måste medelstillelning finnas. Det förebyggande arbetet är det arbete som i viss mån kan påverka utvecklingen på placeringar över tid men frågan är mera komplex än så. Här blir också svårigheten att jämföra med andra kommuner eftersom det är ingen grupp som får beslut om placeringar utan det är individuella beslut i var enskilt fall. Det kan vara så att Nordmaling har större utmaningar när det gäller bristande föräldraförmågor än andra kommuner eller att verksamheten behöver stärka det förebyggande arbetet. Oavsett blir det tillkommande kostnader på det ena eller andra sättet som är svårprognostiserade i ett budgethänseende.

För att hålla nere kostnadsutveckling och placeringar inom verksamheten för Barn, Unga och Familj blir Öppenvården en nyckelfaktor. Behov av kompetenshöjning och inramning finns av densamma för att öppenvårdsinsatser skall kunna slå brett i olika stödbehov. Under 2025 kommer en ny socialtjänstlag som ställer andra krav på verksamheten men med förhoppningsvis tillräcklig statlig finansiering. Även här behövs en stor samverkan inom kommunen. En utmaning i arbetet med familjer är samverkan med regionen. Många familjer söker sig till socialtjänsten i brist på tider från Barn och ungdomspsykiatri och Habiliteringen. En målsättning under 2025 är att fortsätta genom olika nätverk påverka till ökad dialog med regionen. Syftet är att lokalt samarbeta för att förhindra långvariga placeringar som inte alltid leder till förändrar trots höga kostnader.

Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten finns fortsatt utmaningar med stundom vakant tjänst för sjuksköterska samt rekrytering av utbildade undersköterskor. Alla vårdprofessioner är svårrekryterade yrkesgrupper. Bedömningar som oftast ska utmytna i ett uppdrag att utföras av omvårdnadspersonal, vilket då riskerar att inte ske i den omfattning som motsvarar behovet på grund av personal och kompetensbrist.

Kommunen har politiskt tagit beslut om att ha en handlingsplan för och arbeta förebyggande med suicidprevention. Under 2024-2025 kommer en nationell handlingsplan som sedan i led via region och kommun behöver revideras. Arbetet kräver en stor samordning inom kommunen, med regionen samt lokala föreningar och samfund. Under 2024 innebar arbetet att lägga fram behov och permanenta det nuvarande arbetet som leds av individ- och familjeomsorgen.

I de budgetförutsättningar som givits inför 2025 så saknas flera statsbidrag till sektorn som sektorn tidigare kunna tillgodoräknat sig. Det innebär att verksamhet behöver minska för motsvarande belopp, eftersom det inte går att minska kostnader för fasta opåverkbara kostnader det vill säga kostnader såsom personligassistans, färdtjänst, köpta placeringar med flera för att kunna nå budget i balans för 2025 om inte mer statsbidrag tillfaller verksamheten. Då blir det äldreomsorg och funktionshinderverksamheten som måste effektiviseras. Detta är sektorns ekonomiska största utmaning.

